

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:

3 hasábos petítor egyszeri
18 fillér, többszöri hirdetésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Wlassics-utca 52. sz.), a anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz (Ujváros-utca 25. sz.) küldendők.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Nevelés.

Mikor az iskolákban befejeződik a tanév, a szülők s a társadalom intenzívebb figyelemmel kísérik az iskola munkáját. Talán nem lesz tehát felesleges, ha e helyen egy kis paedagógiával foglalkozunk.

A politikához, az orvosi tudományokhoz s a paedagógiához minden ember érteni akar. A politizálás, ha olyan ember üzi, aki nem ért hozzá, nem veszedelmes dolog. Egy kis ártatlan beszélgetés. De már a nevelés paedagógiai ismeretek nélkül épügy veszedelmes lehet, mint a tudás nélkül való orvoslás.

A szülők nagy része pedig bizony nem gondol arra, hogy nem elég csak úgy Isten kegyelméből való nevelőnek lenni s a gyermekek nevelésében ritkán vesznek maguknak annyi fáradságot, hogy a rendes sablontól eltérjenek. Mintha minden gyermek lelke, egyénisége egyforma volna.

Spencer azt mondta, hogy ha valamely a számoláshoz és könyvvezetéshez nem értő ember üzletet nyitna, a világ csodálkoznék bolondságán és bukását elkerülhetetlennek tartaná. Ellenben azon semmit sem csodálkoznak, hogy vannak szülők,

akik a gyermeknevelés nagy munkájához fognak anélkül, hogy gondolkodtak volna azon testi, szellemi és erkölcsi törvényekről, amelyeket gyermekeikkel szemben követniök kellene.

A társadalom nagyon sokat követel az iskolától. Az iskola arra törekszik, hogy a társadalom jogos követeléseit kielégítse. De bármilyen buzgósággal teljesítse is kötelességét, a nevelésnek mégis csak egyik tényezője a család s később a társadalom az a másik tényező, amely a nevelést kiegészíti. A családnak kell tulajdonképpen az egyéniséget kiképeznie; az iskola pedig a közösségnek nevel. Csak ha mindkét nevelési tényező együttesen működik, akkor lehet a nevelés feladatait eredményesen megoldani. Az iskola sok egyénnel foglalkozik, a család kevés. Az iskola tehát nem fordíthat annyi gondot minden egyes tanulóra, hogy annak egyénisége kiképeztesse. A tanítónak egy egész osztály színvonalát kell szem előtt tartania, az egész osztályt kell tanítania és nevelnie s így fizikai ideje sincs arra, hogy minden gyermekkel sokat foglalkozzék. Ha a szülőknek a nevelés terén való járatlansága, közömbössége, vagy az iskola intencióival

ellenkező irányu ténykedése is zavarja az egyéniség tiszta, tudatos fejlesztését, mi lehet a nevelés eredménye?

A boldogulás alapfeltétele a munka szeretete s a lelki élet öszhangja. A tudatos nevelésnek az ehhez vezető utat kell irányítania; meg kell vetnie azt az alapot, amelyre az emberi lélek kiművelése építhető. Ezt az irányt az otthonnak kell kijelölnie; ezt az alapot a szülőknek kell megvetniök.

A gyermeklélek teljesen a környezet hatása alatt áll, mert a gyermek leghatalmasabb ösztöne az utánzás. Ezért fontos, hogy a gyermek csak jó példát lásson. Báró Eötvös József azt mondja, hogy jó anya után Istennek legnagyobb áldása az, ha jó emberek körében nevelkedünk fel, mert bizodalunk az emberek iránt, mely földi boldogságunknak első feltétele, egészen ettől függ. A szülők a gyermekek első példaképei s különösen az anya alapíthatja meg gyermekei jövő boldogságát. Az anyának kell a család világában az ethikai eszményképnek lennie; neki kell a szeretet hatalmával gyermekei szíve felett uralkodnia.

A szeretet az a fenséges és hatalmas

TÁRCA.

A bátor ember.

Tavaly nagyon kellemetlen volt Pusztatátárin a nyár. Az időjárás ugyan szép volt és dinnyénk is volt bőven, de én megbuktam németből és számtanból és ezért úgy bántak velem a szüleim, mintha én feszítettem volna keresztire Jézust. Az édesanyám, akárhányszor csak rám nézett, mindig úgy megsajnált, hogy sirva fakadt, az édesapám pedig mindig meg akart ölni, mert megbestelelítetttem a családot. Mikor pedig az első napon megettem három kis dinnyét és hozzáfogtam a negyedikhez, megint pofon akart ütni. Én ezért többnyire az istállóban tartózkodtam a kocsisoknál. Hanem ebből is baj lett. Az édesanyám ugyanis minden szombaton maga fésült meg a sűrű fésűvel. Addig fésült, míg aztán egyszer hangosan elsikoltotta magát és azt mondta, hogy most már végleg elzüllöttem és az édesapám beszaladt és megnézte a fésűt és megint meg akart ölni.

Akkor jött a házuunkba Dusa. Dusa a nagybátyám leánya, a Pista bácsié, aki Eszéken lakik és másképp veti a keresztet mint mi, mert ő szerb. Azért küldték hozzánk, mert az édesanyja

összeveszett az édesapjával és hirtelen elesapta a nevelőt. Erről nekünk gyerekeknek nem szóltak semmit, de azért mi rögtön tudtuk.

Dusa szintén tizenkét esztendő, de nagyobb mint én, olyan szép, mint egy angyal, a szeme pedig olyan, mint a fekete maeszkánké. Mindjárt első nap meg akartam cibálni a hosszú haját — a hugaim haját mindig megszoktam cibálni — de ő olyan kemény pofont adott nekem, hogy szikrát hányt a szemem. Ezen nagyon csodálkoztam és dühbe jöttem, mert nálunk a leányok nem mernek vissza ütni, hanem ptyeregni szoktak, ha megverem őket és eunélfogva nekimentem Dusanak, hogy földhöz vágjam. Ekkor egy ökölesapást kaptam a karomra, úgy, hogy egészen elzsibbadt, aztán egy másikat a gyomromra, úgy, hogy émelyegni kezdtem, egy harmadikat pedig az orromra kaptam, úgy, hogy megeredt az orrom vére, én még akkor hozzá se tudtam nyulni. Ezt pedig boxolásnak nevezik. Én nem sejtettem, hogy egy fehérruhás kisleány boxolni is tud. Dusa azonban tud, sőt vívni is tud, meg lovagolni, mert Pista bácsi, aki egy kicsit fuzsitus ember, megtanította mindenre, mert nagyon fájt neki, hogy Dusa nem lett fiu, hanem leány.

Én tehát a kúthoz mentem és megmostam a véres orromat, Dusa meg bement a házba, a szeme igazán úgy fénylett, mint a fekete maeszkánké.

Én aztán egy hegyes vasdarabot tettem a zsebembe és elhatároztam, hogy betöröm a fejét, mert ha annyiban hagynám a dolgot, szégyen volna az egész osztályunkra. Nem bánom ha édesapa megint agyon is üt érte, legfőlebb megszököm hazulról; különben is régi tervem egyszer megszökni.

Délután elmentem halászni. Nálunk nem szokás horoggal vagy hálóval halászni, mert nálunk csak Pece-árok van. Az ember leveti a csizmáját és fölgyúri a nadrágját, aztán térdig gázol a vízben és keresgél a kimosott part alatt. A halat, ha ugyan fog az ember, a nadrágja zsebébe teszi az ember. Hát amint megyek a vízben, hát egyszerre a másik oldalon szembejön velem Dusa. Ő is meztláb volt s ruháját föltúrte térdig és ő is halászott. Én nem fogtam még semmit, de ő egy igen szép esikhalat fogott.

Kivettem a zsebeből a hegyes vasdarabot és azt mondtam neki: No, most meghalsz!

Dusa azonban nem ijedt meg, hanem kidobta a halat a partra, aztán fölkapott egy nagy kerek követ és azt mondta: Legyen szerencsém!

Nem akartam megtámadni, mert tudtam, hogy ez a szerb nő mindenre képes, azért cselhez folyamodtam, mint az indusvadak szokták és zsebettem megint a fegyveremet és nevetve mondtam, hogy hiszen én csak tréfálok!

tényező, mely a gyermek lelkében a jó, szép és nemes érzéseket fakasztja; ez óvja meg a rossz utra tévedéstől. Ehez kell az apai szigornak járulnia, mert különben a szeretet esztelen gyengeséggé válik s felburjánzik a nevelés egyik akadály: a kényeztetés, amely egyaránt átka a családnak és az iskolának. Szeretettel és szigorral párosult példaadás neveli az egyéniséget, fejleszti a tehetséget, edzi a jellemet.

Az iskola már bizonyos tekintetben kialakult egyéniséget kap. Az iskola célja valamennyire nézve egy: erkölcsös, művelt és erős embert nevelni, aki majdan képes lesz a társadalom nagy céljait szolgálni. Az iskola tehát közös célokat állít fel; ezeknek körét nem tágíthatja a tehetségesebbek kedvéért s nem csökkentheti a gyengébbekéért. Az otthon feladata a különbségek egyensúlyozása; a gyengét támogatnia kell, hogy a közös célt elérje; az erősebbet pedig meg kell terhelnie tehetségének megfelelő munkával.

Mindez annyira természetes, hogy elmondani is feleslegesnek látszik. Csodálatos mégis, hogy a legprimitívebb nevelési szabályok ellen is mennyit vétenek. Nem látjuk-e sokszor, hogy az iskolai teendőket is nehezen végző tanulót otthon agyon sanyargatják idegen nyelvekkel, zenével; a tehetséget pedig magára hagyják?

A tehetségek és hajlamok különbözősége az a punctum saliens, amely az iskola és az otthon harmonikus együttműködését megnehezíti s ez az, amiért az iskola és otthon között a lehető legszervezebb kapcsolatot kellene létesíteni. Az iskolának ismernie kell növendékeinek egyéni képességeit s a családnak tisztában kellene lennie az iskolai célokkal, hogy tudja, mit követelhet az iskolától s mit kell pótolnia.

Általában azt mondhatjuk, hogy az élet azon ténykedéseire, melyekhez a dolgok

mélyére ható analysis szükséges, az iskola képesít, míg azon tanulmányokban való kiképzést, melyek kiválóan egyéniek, pl. a művészetek, idegen nyelvek s gyakorlati ügyességek elsajátítását csak a család nyújthatja.

A két nevelő tényező céljának elérésére való törekvést pedig a szeretetnek kell irányítania s a szigornak uralnia.

Megjegyzések a tejszövetkezetek kérdéséhez.

(K.) Sok megszívlelendő dolgot irtak már össze a modern nemzetgazdák a szövetkezés nagy áldásairól. A szövetkezés szükséges és hasznos voltáról én is megvagyok győződve. Nem a tudósok könyveiből, hanem az élet iskolájából szereztem azokat a tanulságokat, amelyek alapján a szövetkezeti mozgalmat megítéltem. A tapasztalat meggyőzött arról, hogy az elmélet gazdasági téren alig ér többet, mint hogy az embert bizonyos dolgok felett gondolkozni tanítja s nagyon ritka az olyan mozzanat, amely feltétlenül megfelelne az elméletnek.

Amikor a szövetkezeti eszméket s azok érvényesülését még csak könyvből ismertem, szent meggyőződés volt, hogy a szövetkezeti ideák boldogíthatják csak a világot és nincs azoknak árnyékuk sem, mert olyan igazságok, amelyekkel szemben nem lehet vita. Amint hogy először az ellenzői sem tudtak egyebet ellene felhozni, mint azt, hogy felforgatja az addigi rendet s már elhelyezkedett existenciákat, egész osztályokat tönkretétellel fenyeget.

Azóta beláttam, hogy a szövetkezés nem az a hatalmas védő és támadó eszköz, aminek hittem s hogy sok árnyéka van mindenféle szövetkezeti formának.

De áttérek a kérdés teljesen gyakorlati oldalára. Ebben a lapban olvastam a tejszövetkezetekről egy kis elmefuttatást. Ugy látszik, hogy írója szintén híve a tejszövetkezeteknek, amint hogy én is az vagyok. De abba a hibába esik, hogy nem tekinti az érem másik oldalát s nem distinguál abban a tekintetben, hogy hol és mikor, milyen alakban előnyös a tejszövetkezetek szervezése; nem mutat rá senki annak hátrányaira.

Igaz, hogy szerény véleményem szerint ezek a hátrányok olyanok, hogy egy kis körültekintéssel könnyen legyőzhetők; de éppen ezért kell azokat feltárni, hogy a mozgalom egészséges irányban haladjon s a tejszövetkezetek csak haszonnal és semmiféle kárral ne járjanak.

A legelső baj az, hogy a nép csak azokat a

gazdasági elveket respektálja, amelyek azonnal hasznot ígérnek. Alapos gazdasági tervet nem csinál s megelégszik avval, hogy bevételét gyorsan megszorítja. Sok példát láttam arra, hogy amint a tejszövetkezet révén a parasztgazda naponként biztos jövődelemhez jutott, a borjunevelést elhanyagolta. Inkább tejelő marhákat szerzett s lefejtés után azonnal tuladott rajtuk. Én ezt nem tartom helyes állapotnak, mert az állatállomány minőségét megronthatja s a tenyésztést csökkentheti. De emellett megnöveli a kúpkedésre való hajlandóságot, ami a magyar parasztgazda egyik veszedelme.

Fel kellene világosítani a népet, hogy a tejszövetkezet nem arra való, hogy a kisgazda tejkereskedő legyen, hanem hogy a gazdaságában és háztartásában nem szükséges tejtermék értékesíttessék. Fel kellene világosítani arról, hogy ha a tejből származó jövődelem állandóvá és biztossá akarja tenni, és kisgazdaságát állattenyésztésre rendezi be, a kizárólag lefejtésre való állatszerzés később megboszulhatja magát. A tejszövetkezet feltétlenül borjuneveléssel és az anyag folytonos okszerű javításával kell járnia.

Általános tapasztalat, hogy a nép minden csepp tejet szívesen értékesít, amivel gyakran magától és gyermekeitől vonja meg a táplálékot. A mi népiünk általában véve rosszul táplálkozik; de a gyerekek részére legalább megmaradt a tej, vaj, túró. Manap már a korán munkára fogott paraszt fiú nagyon sok helyen csak lefőlt tejet kap, mert a gazda a tejből első sorban pénzt akar látni. A saját rovásunkra eladott tej ára azután már csakugyan nem haszon. Arra hogy a nép gyermekei táplálását el ne hanyagolja, a papoknak és tanítóknak, valamint a szövetkezetek vezetőségének kellene gondot fordítani.

A tejszövetkezetek legüdvösebb hatása és egyik elsőrendű célja, hogy a fogyasztási piacoktól távolabb fekvő vidékeken a tejtermékek állandóan értékesíthetők legyenek. Nagyobb piacok közelében tehát a szövetkezet teljesen felesleges, sőt sokszor hátrányos. A szövetkezet a tejt 8-10 fillérről többet nem adhat, míg a városokban a tej 12-14 filléért értékesíthető s a tejtermékek beszállítása kifizeti magát. Nagyon helytelenül teszik tehát azok, akik a szövetkezeti mozgalmat szervezik, ha a városokhoz közel fekvő helyeken igyekeznek tejszövetkezeteket felállítani, mert evvel a népnek hasznot nem szereznek s a városok élmezését megnehezítik. Már pedig az nem lehet helyes elhatározás gazdasági cél, hogy önmagunkat károsítsuk meg a kivitel kedvéért akkor, amikor a kivitt terményekért itthon ugyanazt, sőt magasabb árt kaphatunk.

A tejtermékek értékesítésénél pedig feltétlenül kombinációba kellene venni a hazai nagyobb városok ellátását, mert ha a kivitel tulteng,

Erre ő is nevetett és eldobta a nagy követ és ilyképpen szolt hozzám!

— Ha akarod, kössünk békét, mert én nem szeretek verekedni, ha nem muszáj. Nekem talán egy hónapig is nálatok kell maradnom, mert ahányszor a guvernánt vagy a szobaleány miatt baj volt, mindig egy hónapig tartott otthon a harag és azt már látom, hogy a hugaiddal nem lehet semmit sem kezdeni, mert azok nyafka libák. De mi ketten jó pajtások lehetnénk s sok mulatságos dolgot követheténk el, ha nem áruloknál rám.

— Jól van, — mondtam, — kössünk békét.

— Isten téged úgy segítjen? — kérdezte.

— Isten engem úgy segítjen! — mondtam.

— Hát akkor ezentúl jó barátok vagyunk.

Azzal hozzám lépett és kétszer megesókölt. Így történt, hogy élethalálra szóló barátságot kötöttünk, aztán együtt halásztunk a Pece-árokban, de a szép csik mellé csak egy hitvány kis cigányhalat foghattunk még.

Dusa még nálunk volt, mikor hozzánk jött vadászatra Kempelen bácsi. Kempelen bácsinak furesa tüskés szemöldöke van, a bajusza pedig hosszan lelóg, mint a tengeri rozmáré a Payer-expedició képein, a járása pedig olyan ünnepélyes, mint a miséző papé. Kempelen bácsi semmit sem beszél és mindig olyan arcot csinál, mintha

dühös volna. Ez azért van, mert ő igen bátor ember. Egypár esztendővel ezelőtt pisztolyduellumban agyonlőtte Suskovics bácsit, aki az édesanyám távoli rokona volt és akkor Suskovics néni úgy megjédt, hogy ő is szörnyet halt. Pedig nem is ő rá lőttek, de hát ilyen ijedős az asszony. Azóta nálunk mindenki nagyra becsüli Kempelen bácsit, örülnek, ha eljön, mindig a főhelyre ültetik az édesmama mellé, az urak gyufát adnak neki, ha szivarra akar gyújtani, a nők pedig azt mondják, hogy érdekes ember. Való igaz, hogy mindig nagyon bátor arcot csinál. Egyszer láttam, mikor borotválkozott, az álla szappanos volt, de akkor is szigorúan összeráncolta a homlokát. Ha meg iszik egy kiesit, — mert nálunk vadászat után mindig isznak, — akkor még haragosabb lesz és mindig körülnéz, hogy elég bátornak tartja-e mindenki még az asztalnál. Ilyenkor az urak nagyon szoktak vigyázni, hogy véletlenül olyat ne mondjanak, amit rossz néven vehetne Kempelen bácsi. És azt is mondják, hogy mindig töltött revolver van a zsebében.

Én Dusanak mindent elmondtam, amit Kempelen bácsiról tudtam, hogy agyonlőtte Suskovics bácsit és hogy Suskovics néni is meghalt és hogy milyen bátor ember, — ebédnél aztán mindig csak Kempelen bácsit nézte. Végül

Kempelen bácsinak feltűnt, hogy Dusa le nem veszi róla a szemét és így szolt hozzám:

— Tetszem magának, kisleány?

Dusa mindig megszokta mondani, amit gondol és így felelt:

— Bizony nem tetszik nekem.

És ekkor kiköpött.

— Hát akkor miért néz folyton?

— Mert szeretnék magától valamit kérdezni.

Édesmama már akkor rosztat sejtett, apa pedig vasvilla szemekkel nézett Dusára. Kempelen bácsi azonban biztatta Dusát, hogy csak kérdezzen tőle akármit, ő válaszolni fog. Dusa ekkor összeráncolta fekete szemöldökét és a fénylő macskaszemével olyan erősen nézett a rozmárbajszu bácsira, hogy magam is megjédttem. Csendesesen mondta:

— Megjelent magának álmában már Suskovics néni?

Erre nagy ijedtség támadt a szobában és én azt hittem, Kempelen bácsi mindjárt kivieszi a töltött revolvért és agyonlővi Dusát. Édesmama azonban kivieszte Dusát és büntetésül nem adott neki gyümölcsöt, pedig Dusa vendégünk volt. Engem is kikergetett apa, de ez nagy igazságtalanság volt, mert én meg se mukkántam, sőt aznap véletlenül igen jól viseltem magamat. Dusa azonban igen dühös volt, hogy

egyszerre csak azon vesszük észre magunkat, hogy azt szállítjuk külföldre, amire magunknak is szükségünk volna. Az eredmény indokolatlan és haszon nélkül való drágaság s a tejszövetkezetekben is a közvetítő spekuláció fogja a tejfölt leszedni.

Mindezek csak azt bizonyítják, hogy a tejszövetkezetek szervezésében fokozatosan kell előbbre haladnunk s jó eleve meg kell csinálni a tervet, s lehetőleg le kell köszölni minden olyan kinövést, amely árthat s csak a hasznosat tartjuk meg magunknak. A tejszövetkezetekkel járó hátrányok könnyen orvosolhatók, sőt egy kis körültekintéssel megelőzhetők.

Népünnep.

A zalaegerszegi kereskedő ifjak önképző köre a múlt vasárnap tartotta nyári mulatságát a Baross-ligetben.

A rendezőség az érdekes műsorral rengeteg publikumot toborzott össze. Kedvezett az időjárás is. Szombaton egy kis vihar lehűtötte a forró levegőt, vasárnap délelőtt is be volt borulva az ég; mintha azonban a felhők is a program szerint osztották volna be vándorutjukat, mire a kivonulás ideje elérkezett, tovább vándoroltak s ragyogott minden a napfényben.

Öt órára már megtelt a liget közönséggel. Vidám képe volt a vendéglő előtti térnek, ahol a szépségdíjért versenyző gyermekek verődtek össze.

Fél hatkor kezdődött a szépségverseny. A jury hét hölgyből és hét úrból állott. A gyermekeket az emelvényre csoportosították. Csak-hogy a sok apróság megneszesedett. Sehogy sem akarták megérteni, hogy mért kell nekik ennyi ember előtt emelvényre állni s magukat a bíráló szemeknek kitenni. Úgy kellett egyiket másikat az emelvényre csalogatni. A jury gyorsan határozott. A leánykák közül Csizsár Ilonka, egy aranyhaju, fekete szemű aranyos bebé kapta a parádéba öltöztetett nagy babát, amelyet erősen a keblére szorított, mintha a sok embertől féltene. Magasra emelték a kis szépséget s a közönség megéjenezte. Tágra nyitott, bámuló szemekkel nézte a sok ismeretlen arcot. Nem sokat törődött az éljenekkel, a sok néni esőkjával, csak a baba, a kalapos baba kötötte le minden figyelmét. A versenytársak irigykedve nézték, egyik másik el is pityeredett, míg egy kis cukorkán meg nem békültek.

A leánykák után a katonának való anyag kelt versenyre a szépségdíjért. A jury Sándor Pista másfél esztendősi ifju urnak ítélte a pálmát, azaz a hinta lovat. És a kis vasgyuró azonnal felkapott volna a paripára, ha megengedik neki. Nem sok ügyet vetett a környezetre s méltóság-teljesen távozott a győzelem szinterétől, amint férfi emberhez illik.

nem kapott gyümölcsöt és egyre azt mondta nekem, hogy ezt nem viszi el szárazon Kempelen bácsi. Két napig dühös volt, mert nem eresztették be az ebédlőbe, hanem külön terítették neki a gyermekszobában, akkor aztán kész volt a boszúállás terve. Estére végre is hajtott és én segítettem neki, bár nagyon félttem és ellenkeztem, mégis segítettem neki, mert amit ő akart, azt mindig megtettem.

Az urak egész estig vadásztak és künn a tarlónon zsványpescenyét sütöttek, úgy, hogy mikor hétkor hazajöttek, majd leragadt a szemök a nagy fáradtságtól meg a bortól és tüstént ágyba feküdtek. Édesmama a hugaimmal odaát volt Szombathyéknál teán, de Dusát és engem nem mertek magukkal vinni. És ekkor hajtottuk végre a tervünket. Dusa kibontotta a haját, az arcát befehértette lisztporral és korommal nagy fekete karikát csinált a szeme köré, aztán egy fehér lepedőt vett magára, mint a kísértetek szokták. A fekete kandúrt bepólyázta egy gyerekpólyába, de a farkát künnhagyta, hogy megfoghassa a kezével. Én pedig magamhoz vettem a varázslámpámat, melyet laterna magica-nak hívnak s amelyet az édes Jézuska hozott nekem 4 firt 50 krajcárért, mert karácsonykor elég jó bizonyítványom volt és akkor még senki sem merte volna remélni, hogy év

Hat óraker kezdődött a tarka színpad műsora, amelyben Micssey színtársulatának minden tagja szerepelt. Rózsahelyi Sáriaké volt az első szám. A Lili keringőt énekelte. Virág Jenő kuplékat adott elő. A tót accentussal énekelte szervusz Papanek nagy derűtséget keltett. Jakabfy Jolán egy szép mūdalt és kuplékat, Ráthonyi Stefi operette egyveleget, Papp János népdalokat énekeltek. Baranyay Ferenc az Arany virág nagy áriáját énekelte gyönyörű tenorjával. Hangja kitűnően érvényesült a szabadban. Számát meg kellett ismételnie. Kendi Piroška száma volt: Fregoli kuplé táncal. Bogyó karrikaturákat produkált. Bemutatta a zalaegerszegi kofa utcai uzsonáját, az első cigarettahatását, a kis diák szavaltatát s a mókákön a közönség pompásan mulatott. Szigethy Andor és Virág Jenő a Madarászról a professzorok dalát énekeltek nagy hatással. Faragó Rezső búvász kedett, kanalat táncoltatott — cérnán, lampionokat húzott ki — a spanyol fal mögöl. Az énekszámok között több táncbetét volt. Ráthonyi Stefi, Kendi Piroška, Jakabfy Jolán, Szigethy, Bogyó, Virág kék vókot, szőlőt, angol kettőt táncoltak. Igéretéhez híven megjelent a népünnepen Szentgyörgyi Lenke és Szigethy Andorral táncolt. Szentgyörgyi remek mozdulatai, gyönyörű tánc elragadták a közönséget. Háromszor volt kénytelen táncolni, mert nem szűnt meg addig a taps és éljenzés, amíg újra nem kezdte. A rendezőség a művésznőnek szép esakrot nyújtott át.

A hangverseny 6 órától 7-ig s egy óra szünet után 8 tól 9-ig tartott. Akkor azután elkezdődött a tánc.

Enyhe nyári éjszaka volt; szellő se rebhent, levél se mozdult. Az asztalok mellett reggelig kitarítottak a mulató társaságok, az ifjuság pedig még napfelkeltekor is táncolt.

A rendezőség felkérése folytán megemlíjtük, hogy ez idén a vendéglős ellen sem merült fel annyi panasz, mint tavaly, jóllehet a pincérsztrájk miatt csak műkedvelő pincéereket alkalmazhatott.

Szinészet.

Az idei szezon Zalaegerszegen ritkaság számba ment. A közönség egy kicsit felmelegedett s nagy áldozatok árán elég szorgalmasan látogatta a színházat. Mert rettenetesen kínzó áldozat volt az, hogy végignézett az ember izzasztó hőségben egy darabot. Először hálálkodtunk, hogy Micssey nem építette fel az arénát, mert az első hét meglehetősen hüvös estékkel folyt le. Jöttek azonban a meleg napok! Akkor természetesen szidtuk a direktort, hogy nem gondoskodott nyári szinkorról.

Zalaegerszeg végre is elfogadható nyári álló-

végén megbukom két tantárgyból. Én sem.

Mikor a vendégszoba előtt hallgatództunk, Kempelen bácsi már úgy hortyogott, mint az ináresi fűrészmalom, amely gőzerőre van berendezve. Óvatosan benyitottunk a sötét szobába. Dusa szembeállott az ágygal, magam pedig a divány mellé állottam és fogam borzasztóan vacogott a félemtől, de azért mégsem szaladtam el. Ekkor a laternából kék fényt vettem a falra és Dusa odaállott a fényes tányérba és a szemét forgatta. A fekete macskát pedig a karján tartotta, mintha pólyágyerek volna. Ámbár tudtam, hogy Dusa, mégis olyan iszonyu és kísérteties volt, hogy halálra megijedtem és a laterna reszketett a kezemben és a kék fény is táncolt. De azért mégsem szaladtam el.

És Dusa ekkor üvöltöni kezdett.

— Kempelen! Kempelen! — üvöltött — Kempelen!

Hanem a bácsi igen mélyen aludt és csak akkor ébredt föl, amikor Dusa már sokszor üvöltött. Ekkor egyszerre felült az ágyában és mereven nézte a reszkető fényt.

— Ismersz Kempelen? — üvöltötte Dusa.

— Ki az? Mi az? — ordította a bácsi.

— Suskovicsné vagyok, akinek meggyilkoltad az urát. A gyerekemnek nincs sem apja, sem anyja, elhoztam neked, nesze, neveld föl!

másnak bizonyult s joggal remélhetjük, hogy a jövőben nem félnek annyira a színigazgatók bevonulni Zalavármegye székvárosába. Az érdem nagy része az új Irodalmi és Művészeti Köré, amelynek vezetői megmozgattak minden követ, hogy a közönséget a színészet iránt jól hangolják.

Alapjában véve Micssey társulatára sem lehet panaszunk. Amit kifogásolhattunk, már elmondtuk. Több hangot, semmi egyebet nem kívánunk. A drámai előadások nívója hasonlíthatatlanul felette áll az operettnek, az örök operettnek, amely a műsor három negyed részét betöltötte.

A múlt héten azonban egyéb kifogásolni valónk is akadt. Nevezetesen a madame Scherry. Ez volt Szentgyörgyi Lenke utolsó vendégszereplése, a közönség tódult a színházba s elégtelenül, sőt boszankodva távozott azért, hogy ebben a teljesen hülye és értéktelen darabban léptették fel a fővárosi vendéget. Nem kizárólag a színészek a balsiker okai. (Ha ugyan telt kasszánnál balsikerről lehet szó). De a darab maga eleve kizárja azt, hogy jóízű ember mulathasson. Hiába próbálkozott Szentgyörgyi Lenke az egyetlen egy áriával megmenteni a darabot, nem lehetett a publikumba lelket verni. Ami lelkesedés volt, az Szentgyörgyi Lenkének, a göcseji primadonnának szólt; a szerepének nem maradt semmi. A rendezés, az igyekezet, a betanulás megjárta. Bogyó megállta a helyét, Baranyay szépen énekelte, mint rendesen; Szigethy, Jakabfy Jolán következetesen maradtak önmagukhoz.

Vasárnap a népünnepélyen játszottak a színészek. Erről külön fejezet szól.

Hétfőn meglehetősen telt ház előtt „A hajduk hadnagya“ ment. A szereplők jó izlésű, magyar szívet dícséri, hogy egyetlen darabjukba sem tudtak annyi lelket, annyi életet önteni, mint ebbe a magyar tárgyú operettbe. Ez az este volt a szezon egyik fénypontja. Ilyen korrekt, szép előadást még alig élveztünk Micssey társulatától. Legelső sorban Virág Jenőt illeti dícséret. Ez a fiatal színész nagy tehetség és szerény ember. Nem bántja a feltűnés vágya. Diszkrét és okos színész. Nagyon kedves volt Kendi Piroška a kadett szerepében. Ráthonyi Stefit temperamentuma most sem hagyta eszerben; Jakabfy Jolán pedig Barbarina szerepében kedves énekével ért el hatást. Ezuttal különösen jó volt Papp János, jóllehet rekedtséggel küzdött.

Kedden vendége volt a színtársulatnak. Géocynek hatásos népszínművében, „A régi szeretőben“ fellépett özv. dr. Stöckl Adolfné urnó, mint műkedvelő. Már mint színész műkedvelő, az énekművészetben azonban bátran versenyre kelhetne akármelyik primadonnával. Hangja, zenei érzéke és tudása kitűnő. Özv. Stöcklné urnó kedvesen és helyes érzékkel játszotta meg a szerepét. (Major Borsa). Kendi Piroška (Teca) egyik legsikerültebb alakítását ez estén láttuk. Jók voltak Zilahy János (Tóth István),

Azzal a farkánál odadobta a macskát az ágyra. A macska ijedt nyekkenéssel ráesett Kempelem mellére, onnan fölugrott az almáriom tetejére, mint egy fekete ördög.

Kempelen bácsi nem szólt semmit, hanem visszafeküdt a párnára. Én pedig hirtelen elfújtam a laterna gyertyáját, aztán kiszaladtunk az ajtón, miközben jól összeütöttük a fejünket. A macska a lábunk alatt rohant ki. Azt hittük, hogy Kempelem bácsi fel fogja lármázni az egész házat, de biz az meg se moccant a szobájában. Dusa aztán megmosakodott, anélkül, hogy valaki észrevette volna a cselédek közül s mire édesmamáék visszajöttek Szombathyéktól, akkor már mi ketten mélyen aludtunk ki-ki a maga szobájában.

Mikor reggel fölébredtem, igen örültem a sikerült tréfának, de apa rossz kedvű volt reggelinél és azt mondta, hogy Kempelen bácsit haldozva találták a szobájában. Erre már én sem örültem. Kempelen bácsit a nyavalya törte és félrebeszélte és édesmama azt mondta, nagyon kellemetlen, hogy éppen a mi házunkban lett beteg. Később Dusával kimentünk az ököristáló mögé és ott ünnepélyesen megesküdtünk, hogy azt nem fogjuk elmondani senkinek. Meg is tartottam az esküt, csak két jóbarátomnak mondtam el, de ők viszonsesküdt tettek, hogy a kin-

Papp János (Mici), Benedek (számadó gazda). Szerdán Gorkij Maxim híres darabja, „Az éjjeli menedékhely“ került színre. Az élet mélységeit kutató író leszáll a züllött alakok közé a darabjának nem az a célja, hogy drámát írjon, hanem, hogy bemutassa a physikai és lelki nyomorúságot, az elzüllesztéssel visszataszító képét. Mély bölcsesség, az élet meztelen realizmusa vonulnak végig az egész darabon s a pálinkától ittas, bűnbánó emberek keserű igazságokról beszélnek a kultur emberhez, a társadalomból kikötöttek vádakat szórnak az őket kiközösítő társadalomra. Lehetetlen ezt a darabot erős lelki émociók nélkül végignézni. A legjobb volt Bogyó alakítása, aki az erkölcsi posványba tévedt nemeslelkű öreg zarándokot játszotta. Páthos nélkül, őszintén, szerepének helyes felfogásával játszott. Benedek a züllött színészt adta művészi érzéssel. Tordai Etelka Natasa szerepét adta, Némethy Jolán a koresmárosnét, Kendi Piroska Nastyát játszotta s mind a hárman elismerést érdemelnek. Szigethy, Papp János, Zilahy, szóval az összes szereplők megállták a helyüket. A darab szépen folyt s bár színszerőség tekintetében nem éri el a nagy drámáirók munkáit, de az az örök igazság, amely a nagy orosz tollát vezeti, nem is szorul annyira a hatás külső eszközeire, mint egy egy divatos társadalmi dráma. A színészek erős munkát adt egy ilyen darab, de Micssey társulata szépen oldotta meg feladatát.

Csütörtökön utolsó előadásul, a „Menyecskék“ című népszínmű került színre Nagy Jenő színházi titkár felléptével és jutalomjátékaul. Sem a darabról, sem az előadásról nem mondhatunk sok jót. Olyanforma hangulat uralkodott ezen a bucsuelőadáson, mint mikor mind a két bucsuzó fél örül, hogy megválhat egymástól. Ebben a hőségben nem mulatság a közönségnek a színház s a színészeknek nem nagy élvezet az üres ház. Evvel véget ért a színi idény. A közönség ezidén sem tudta bérlet-jegyeit felhasználni. Ugy látszik, hogy ez már bevett szokássá válik. A bérletszűnetek gyakoribbak, mint helyén való és szabad volna.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

I.

A m. kir. honvédelmi minister úr a honvédség 1905. évi lábbeli szükségletének 50%-át, vagyis 20.000 pár bakancsot és 10.000 pár könnyű cipőt, kamaránk 1897. évi 3263. számú átiratának esatolmányában foglalt föltételek, azonban a fővállalkozóval kötött szerződés értelmében ezuttal megállapított árak mellett, nevezetesen a bakancsokat páronként 10 (tíz) K 56 f-ért, a könnyű cipőket pedig páronként 8 (nyolc) K 80 f-ért, a hazai kisiparosok által szándékozik készíttetni.

padon sem vallják be az igazgató urnak. (Mind a kettő igen elszánt ismétlő).

Kempelen bácsi még öt napig feküdt nálunk, de nem halt meg, hanem hazavitték tragacon. Még akkor se tudta, fiu-e vagy leány. Azóta elmúlt egy esztendő és most már egészen jól van. A multkor láttam a templomban, bottal jár, de azért egészen jól van, csak cukkol egy kicsit.

A vakáció, fájdalom, igen gyorsan röppent el, mint rendesen és Dusa igen sajnálta, mikor a kedves szülei három hét múlva már kibékültek és őt hazavitték. Ámbár csak leány, mégis be kell vallanom, hogy nem ismertem még fiut, aki olyan lett volna, mint ő. Mert akárhányszor fájt is neki valamije, azért sohasem sirt, még akkor sem, amikor megrugta a Fanni. (Fanni egy csikó.) És nem is árulkodott soha. Most is sokat gondolunk egymásra és gyakran igen szép képes levelezőlapokat kapok tőle. Ha nagy leszek, talán feleségül veszem, mert ő ezt igen óhajtja, de előbb meg kell tanulnom a boxolást, különben mindég neki lenne igaza, ami lealázó volna rám nézve.

Herzeg Ferenc.

A föntebb jelzett bakancsok és könnyű cipők a vállalat nyertes iparosok, illetőleg alkalmi szövetkezetek saját költségén, legkésőbb 1905. évi március hó végéig, a honvéd központi ruhátárba Budapestre lesznek szállítandók.

A netalán már 1904. év folyamán történt szállításokért esedékes kereseti összegek csak 1905. évi január hó elején, a jövő évben a kitűzött határidőig bármikor beszállított lábbelikért igényelt keresmények azonban a szállítványokra vonatkozó átvételi bizonyítványok számvevőségi érvényesítése után azonnal kifognak fizettetni.

Az elkészített lábbelik a vállalatnyertes iparosok s illetőleg alkalmi szövetkezetek saját költségén, azonban katonai teherárúként (tehát lényeges fuvardíj kedvezmény mellett) szállítandók be.

Az ajánlattevő vagy ajánlattevők által aláírt ajánlat az illetéki díjjegyzék 3 tételének rendelkezése értelmében, tekintet nélkül az aláírók számára, ivenként csupán egy darab egy koronás bélyeggel látandó el.

Mivel már ismételtelen megtörtént, hogy egyes iparosok vagy alkalmi szövetkezetek a részükre juttatott bakancsok és könnyű cipők készítésétől a megrendelés után valamely okból visszaléptek, a honvédelmi miniszter úr azon várakozásának ad kifejezést, hogy ily esetben hozzáhaladék nélkül jelentést tegyenek az illető iparosok, hogy az ekként elkészítetlenül maradt bakancsok mások által való szállítása iránt teheszen intézkedést.

Az ajánlatok, melyekben, ha a lábbelik szállítására vállalkozó alkalmi és állandó szövetkezetekről van szó, a szövetkezet képviselőit, valamint az átvett lábbelikért kiutalványozott kereseti összeg felvételre jogosított meghatalmazott is megnevezendő, legkésőbb f. évi július hó 5-ig az ipartestület útján kamaránkhoz küldendőek be. Később érkezett ajánlatok figyelmen kívül hagyatnak.

II.

A cs. és kir. külügyminiszter urnak kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur által velünk is közlöt értesítése szerint igen gyakran előfordul, hogy a hazai érdekeltek konzuli hivatalainktól külföldi cégekről információit kérnek anélkül, hogy az illető külföldi cégnek címét és szakmáját pontosan megjelölnék.

Minthogy az ezen körülmény következtében felmerülő tévedések és idővesztések első sorban a tudakozó hazai cégek hátrányára szolgálnak, felhívjuk kamarakerületünk összes iparos- és kereskedő érdekeltjeit, hogy a konzuli hivatalainkhoz intézendő tudakozó megkereséseiknél a megkívántatott pontossággal járjanak el.

Sopron, 1904. évi június hó 22-én.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

A hétről.

(Kántorjárás.) Mult számunkban közöltük egy zalaegerszegi izr. hitközségi tag levelét, amelyben az a nézet jutott kifejezésre, hogy a hitközségnek mindegy, akár magyar, akár német, akár lengyel ember lesz a kántora, csak művész legyen a maga dolgaiban s kifogástalan, korrekt embert kapjon. Megjegyeztük, hogy erre reflektálni akarunk. De most már post festa vagyunk, amennyiben a hitközség döntött s az előljáróság szótöbbséggel megválasztotta a csernovitzi kántort. Ugy mondják, kifogástalan, művelt ember; kitűnő zenész, nagyszerűen énekel. Nincs semmi okunk és jogunk a személyével foglalkozni. Nem reá vonatkozik ez a kis reflexió, hanem arra a felfogásra, amely lehetővé tette a megválasztását.

Kis nemzet vagyunk s a számban és vagyonban hiányzó erőt avval kellene pótolnunk, hogy ennek a nemzetnek minden eleme egy közös célban forrjon össze. Teljesen konszolidált nemzeti államot akarunk felépíteni, amelynek minden poszeme, minden tényezője magyar s át van hatva azoktól a kötelességektől, amelyeknek teljesítését joggal megvárja a haza minden fiától. Nekünk első sorban magyaroknak kell lennünk, azután lehetünk katolikusok, protestánsok, zsidók. Nekünk egymással kell szolidaritást vállalnunk a magyarság eszményeinek szolgálatában s aki felekezeti szempontok alapján internacionális közösségbe lép, vétkezett a saját honfitársai ellen.

Ha sehol a világon nincs a sovinizmusnak jogeime, nálunk van. Még a művészi kérdésekben is. És ha Ney Dávid, vagy a varsói főkántor énekel a kholmidrét, a legtöbb magyar ember Ney Dávid mellé fog állni, pedig nem énekel lengyel accentussal.

De gazdasági szempontok is amellet szólnak, hogy ha Magyarországon bármilyen állás megüresedik, feltétlenül magyar embert kell rá keresnünk. Talán olyan sok a pénzünk, hogy odaadhatjuk bátran azoknak is, akiktől nem lehet, mert képtelenség, megvárni a mi különleges nemzeti céljaink megértését? Vagy talán nincs Magyarországon olyan zsidó kántor, aki rászorulna az elhelyezésre, a biztos kenyérré? Nincs olyan magyar zsidó fiu, aki szívesen kiképezné magát, ha nem félne a lengyel kántorok versenytől? És bebizonyított dolog, hogy magyarsága nem akadályozza meg abban, hogy kitűnőbb legyen a privilegizált lengyel kántoroknál. Tessék csak Guttmannra gondolni, a bucsuszentlászlói szegény zsidó fiura, aki ma egyik legelső kántor s Bécsben énekel a lipótvárosi templomban, míg a budapesti hitközség Odessából hoz magának kántort.

Igenis, minden garast, amit meg lehet szolgáltatni, amit meg lehet keresni, magyar kézbe kell juttatni, hogy minden garas a magyarság és nemzeti kultura szolgálatában tehessen hasznót.

Idegen származású, idegen nyelvű ember aligha erősítheti a magyar kulturát. Pedig a főkántor társadalmi tényező és — ami a legfontosabb — tanító is. A vezetése alatt egy nagy templomi kar áll, amelyet be kell taníttania. Hogyan oktathatja azokat a zalaegerszegi fiukat, akik németül nem tudnak, lengyelül nem is hallanak? Javítja-e a nyelvérzékét, tesz-e nekik szolgálót az örökös jargon, amelytől nem tudunk megszabadulni, mert mindig felfrissítik?

Egyébként a választást nem tartom olyan nagyfontosságú eseménynek, hogy a miatt egyetlentelenedést szítani érdemes volna, vagy bárkit gyanúsítani lehetne. Különben is ugyszólván magánügy, amelybe beleszólni bajos. De az a felfogás, amely kész mellőzni, sőt leszólni a magunk embereit a külföldi kedvéért s előbbreválnak tartja a felekezeti szempontokat a saját magunk érdekeinél, fájdalmasan érint.

Szerencsétlen ország, gyámolatlan emberek vagyunk. Nagy nemzetek, amelyek nem szorulnak annyira a sovinizsma magatartásra, mint mi, majdnem a nevezetességig viszik a maguk embereinek védelmét. Biztosítanak fiaik részére minden teret, minden keresetforrást. Mi azonban nemesak ölelő karjaink közé fogadjuk az idegent, hanem teret nyitunk neki: jer, foglalj el egy magyar ember jogos helyét.

Mit szólna hozzá a közvélemény, ha a Franciaországból kiüldözött barátokat s Olaszországból fölös mennyiségben levő papjait beleültetnék a magyar falvak parochiáiba s a püspöki templomokba olasz énekeseket szerződtetnék; ha az óhitiek Oroszországból hoznák a dászkaít, a a lutheránusok Németországból a prédikátorokat csak azért, mert azok buzgóbb katolikusok, jobban énekelik a Gregoriánumot stb. stb. Vagy mit szólna hozzá a nemzet, ha bármelyik felekezethez tartozó magyarság szolidaritást vállalna némettel, muszkával, franciával csak azért, mert ugyanegy felekezeten vannak. Aligha fel nem zudulna az országos sajtó.

Mindezekkel csak annyit akartam mondani, hogy jóban roszban a magyarul érző és gondolkodó emberek egymás mellé álljanak, vessenek vállat a legkisebb kérdésben is, mert szükségünk van egymásra.

*

(Vége a színi idénynek.) Thália oltárát lebontták és viszik tovább. Micssey társulatának egy részével Budapestre megy a népligeti szinkörbe, a másik rész pedig Balatonfüreden játszik. Egy évre elbucsuztunk tőle, ha ugyan egyáltalában visszatér hozzánk. Megvette a népligeti szinkört s meglehet, hogy az egész jövő nyarat a fővárosban fogja tölteni.

Nagy kineset nem visz el tőlünk a direktor, mert dacára az Irodalmi és Művészeti Kör akciójának, még mindig a jogos várakozáson alul maradt a siker. Igazán felt ház alig volt. Az első sorokat megtöltötték a bérlők, a hátulsókat legfeljebb az állójegyes publikum foglalta el.

Különös jelenség, hogy a városi polgárság egyáltalában nem érdeklődik a színház iránt. Legtöbbsen egy-egy szenzációs újdonságot, rende-

sen operettet megnéznék s ezzel beérik egy esztendőig. Nem tudjuk megtalálni a közöny okát. Tulságosan drága multság-e a színházba járás, vagy felesleges?

A színházi esték általában kellemesek voltak, csak az volt a baj, hogy az „Arany Bányás” nagyterme borzasztó meleg. A ventilátorok — úgy látszik — rozsak, ha pedig az ablakokon keresztül próbáltunk egy kis üde levegőhöz jutni, olyan légvonalat esapott végig a termen, hogy mindenki a fejéhez kapkodott s a harmadik felvonásban már tüszkölt a náthától. Ehhez járul még az is, hogy nagyobb tömegnek borzasztó nehéz a szűk, új épületnél bosszantó módon kellemetlen egyetlen lejáraton keresztül az utcára jutni.

Szó volt már róla, hogy a régi zsidó templomot kellene színházzá átalakítani. Helyes idea, de attól félünk, hogy soha sem lesz belőle semmi, mert pénzbe kerül, pénzünk pedig minél kevesebb van.

Hírek.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Németh Andor perlaki kir. járási bírósági díjnokot a perlaki kir. járási bírósághoz végrehajtóvá nevezte ki.

Ideiglenes administrator. Az elhalálozás következtében megüresedett leszenzetomaji plebánia lelki és anyagi ügyeinek ideiglenes vezetésével a veszprémi egyházmegyei főhatóság Horváth Mihály leszenzetomaji segédlelkészét bizta meg.

Esküvő. Czuczy Győző gyógyszerész e hó 21-én tartotta esküvőjét Botfy Matild urleánnyal. Botfy Péter zalaszentgróti gyógyszerész kedves leányával.

Kinevezett kántoraitók. A veszprémi egyházmegyei főhatóság Vakaró József okleveles tanítót Hanyba, Dergovics György okleveles tanítót Vindornyalakra nevezte ki kántoraitóknak.

Halálozás. Hertelendi és vindornyalaki Hertelendi István leszenzetomaji plebános életének 42-ik s áldozópapságának 19-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Nagy részvét mellett temették el. Béke poraira!

Érettségi vizsgálat. A zalaegerszegi állami főgymnasiunál az 1903/4 iskola évi érettségi vizsgálatok szóbeli része Spitzkö Lajos kir. tanácsos kerületi főigazgató elnöklésével f. hó 20, 21 és 22-én volt. Az érettségi vizsgálatra jelentkezett növendékek közül jelesen feleltek meg: Graner Imre, Paizs Dezső és Simonffy Endre; jól feleltek meg: Borbély János, Grünvald Ferenc, Heinz János, Kiss Elemér, Sebestyén Jenő, megfeleltek: Csásics József, Csizmazia György, Gerencsér János, Halász István, Kern Ervin, Klosovsky Ernő, Pintér Ernő, Rosenfeld Miksa, Singer Emil, Szegő Jenő, Thassy Kristóf.

Kitüntetett iparosok. Indra és Gasparics zalaegerszegi szabókat az a kitüntetés érte, hogy József kir. főherceg Ő Fensége egy öltözet lovagló ruhát rendelt náluk s megengedte, hogy azt a soproni kiállításon a cég kiállíthassa. Ő Fensége irodája erre vonatkozólag a következő értesítést küldte Indra János szabómesternek: „Értesítem, miszerint József Főherceg Ur Ő esászári és királyi Fensége legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, miszerint Ő esászári és királyi Fensége részére egy civil lovagló ruhát készítsen, és azt a soproni iparkiállításra kiállíthassa. A kiállítás után a ruha és az arról kiállított számla a titkári hivatal címére küldendő.”

Évzáró vizsga Muraszentmártonban. A szokottnál nagyobb ünnepséggel tartott meg a muraszentmártoni róm. kath. iskola évzáró vizsgája június 22-én. Ugyanis az ünnepélyen megjelent gróf Batthyány József, ki mint a nemesi választmány kiküldöttje, néhai Horváth zágrábi kanonok alapítványának kamatját hozta meg a magyar nyelvben jeleskedő növendékeknek. Vele érkeztek dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő és Kolbensehlag Béla esáktornyai főszolgabíró. A községi és hitközségi előjáróság is nagy érdeklődést tanusított a vizsga iránt; de megjelentek a szomszédos muraközi hegyvidéki állami elemi iskolák tanítói is. A növendékek általános megelégedést keltő értelmes és szabatos feleletei után kir. tanfelügyelő hálás és meleg szavakkal üdvözölte gróf Batthyány Józsefet, ki az iskola szeretetének valóban megható példáját nyújtotta az által, hogy oly messze távolból járatt el a felső muraközi hegyvidékbe. Köszönetét fejezte ki a járási főszolgabírónak s Keeskés Ferenc alesperes s egyházi tanfelügyelőnek. Lelkes buzdítások után a szóban forgó alapítványból 80 K osztattott ki a magyar nyelvben legtöbb előmenetelt tanusított növendékek között. Végül Keeskés Ferenc alesperes és egyházi tanfelügyelő fejezte ki őszinte szívből fakadt köszönetét a vendégeknek.

Sajtópör. A Polgár Béla szerkesztésében Nyíradon megjelenő „Szálló levelek” című időszaki folyó, vagy röpirat már többször megfordult a bíróság előtt. A szálló levelek azt tüzte ki célul, hogy minden szennyest a nyilvánosság előtt mos — még szennyesebbre. Legutóbb Bulla Antal volt tapolecai járásbíróval akadt valami dolga. Rettenetes dolgokat és borzasztó hangon írt róla. Bulla Antal négyrendbeli rágalmazás miatt emelt panaszt Polgár Béla ellen s a győri sajtóbíró a múlt héten tárgyalta az ügyet. Rengeteg mennyiségű tanut idéztek be. Minden további kommentár nélkül közöljük, hogy a tárgyalás Polgár Béla felmentésével végződött.

Anyakönyvvezető kinevezése. A m. kir. belügyminiszter a esáktornyai anyakönyvi kerületbe Pintér Ferenc segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesévé nevezte ki.

Alapszabály jóváhagyás. A m. kir. földmívelési miniszter a „Badaesonyvidéki Bortermelő Szövetség”-nek alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

Uj dalárda. A helybeli izr. hitközség kebelében templomi énekhar alakult. Az alakuló gyűlést Balassa Benő keresk. iskolai tanár vezetése alatt f. hó 23-án tartották, mely alkalommal felolvasásra kerültek a dalárda alapszabályai. Ezeknek elfogadása után a tisztikar választása ejtetett meg. Elnök lett Balassa Benő, alelnök Eisner József, titkár Kardos Sámuel; választmányi tagok: ifj. Horváth Jenő, Fenyvesi József, Galambos Gyula, Mauthner Jenő, Reisinger Részó, Neufeld Izidor és Berger Samu.

Beiratás. A zalaegerszegi állami felsőkereskedelmi iskolánál a jövő 1904/5. iskolai évre a növendékek beiratása illetve előjegyzése június 30. és július 1., 2-ik napján lesz d. e. 9—11-ig a felsőkereskedelmi iskola épületében földszinten, az igazgatósági irodában. Ez alkalommal lefizetendő a tíz korona beiratási díj és átadandó az 1903/4-ik iskolai évről szóló iskolai bizonyítvány. A tulajdonképeni beírás azonban szeptember hó első három napján lesz ezen előjegyzés alapján. Zalaegerszeg, 1904. június 22-én. A felsőkereskedelmi iskola igazgatósága.

A zalaegerszegi izr. templom építése a befejezéshez közeledik. Kivülről már teljesen befejezték a munkálatokat, csak a kerítésen dolgoznak még; belülről azonban serényen folyik a munka. A festés, amely olasz művészek tervei után készül, remek munka s Mauthner és Léránt zalaegerszegi festők szakértelmét dicséri. Az épület külső nézete, eltekintve egyes kisebb építészeti hibáktól, impozáns; a hatást csak a szerencsétlenül elhelyezett szolgálatkás rongta s kár, hogy a homlokzat szépségei az utca szűk volta miatt nem emelkednek ki. Egyébként teljes egészében izlésesen épült gyönyörű épület, amely bármely nagy városnak díszére válnék. Az ünnepélyes felavatás valószínűleg augusztus 18-án lesz.

Terményzuzsora. Faluhelyen, kis gazdák körében ujabban az uzsorának egy olyan faja harapozott el, amelyre a törvény szavai nagyon ráillenek, de az uzsorást megfogni nehéz dolog. A megszorult ember elmegy a jómódú gazdához és 20—30 K kölcsönt kér tőle aratás utánig. A jómódú gazda huzódzik az ügylettől. Hogy így, meg amugy, — kevés a pénz, azután jótálló is kellene — és hát mit ad kend kamatot? Emberséges embernek mutatja magát a hitelező; nem kér mást, mint 10 K után egy mérő buzát. És a szegény beugrik; aratás után pedig fizet. Dehogy megy panaszra, sőt megsüvegei a jóvaló embert, aki száz procentig zsarolja még. A másik faja ennek az uzsorának a vetőmag kölcsönzés. — Ezeknek az ügyleteknek lebonyolításáról adatokat fogunk szerezni s azokat közreadjuk.

Felülfizetők a kath. legényegylet multságán: Legáth Kálmán és Berzesnyi György 4—4 K,

Königmajer János és Kun Vilmos 3—3 K, dr. Szigethy Elemér, Jálies Ignác, Páll József, Varga Gyula, Vogel Richárd, Pataki Pál, Papp Alajos, Lázár Antal, Unger Antal, Bedő József 2—2 K, Gergácz György, Mentés György, Fülöp János, Szalay László, Thassy Kristóf, Singer Miksa, Kauffmann Mátyás, Vörös György, Hauk Ferenc, Péterfy Sándor, Zablas N., Deák Mihály, Kőrösy Sándor 1—1 K, Portis János 60 f, Tölfi István 40 f, Végh Gyula, Lukács István és Fehér Flórián 20—20 f.

Gyilkosság kaszával. Bertalan Ferenc és Németh Andás tapolecai lakosok együtt kaszáltak a szigligeti réten. Valami felett kaszázás közben összeveszték, mire kaszájukkal el kezdtek viaskodni, mi közben Bertalan úgy végig vágta Németh derekát és hasát az éles kaszával, hogy ez rövid szenvedés után elvérzés következtében meghalt. Bertalan, aki kezén szenvedett súlyos sérülést, önként jelentkezett a bíróságnál.

Megsebzett esendőr. A badaesonytomaji esendőben vég muzsika járta. Néhány jókedvű legény mulatott; köztük Török Pál is, akinek már többször volt dolga a hatóságokkal garázda természetű miatt. A legények nem sokat törődtek a zárórával; hiába kérte őket a koresmáros, hogy hagyják abba a dárdót, ordítottak tovább. A esendőrök azonban megneszelték a dolgot s betoppantak a koresmába. A legények kénytelenek voltak távozni. Török Pál azonban lesbe állt s amint Németh János esendőr kilépett az ajtón, egy éles bieskával az arcába vágott. A esendőrök Törököt azonnal elfogták s bekisértek.

Halálos esés. Horváth István zegerszegi kőműves segéd munkába volt a napokban, hol szorgalmasan dolgozott. A munka elvégzése után gazdája meghívta egy kis cseresnyére. A fúrge legény csakhamar a fűn terneté és szedte a ropogós cseresnyét. Mialatt egyik ágról a másikra akart átnenni, az ág letört alatta és Horváth olyan szerencsétlenül esett a kaszára, hogy koponyája megpedt és egyik szemét valami kiszurta. A súlyosan sérült embert nyomban szállították özvegy anyjának helybeli lakására, ahol gondos ovisi gyógykezelés alá vették, azonban szenvedett sérüléseibe más napra meghalt. Horváth édes anyja, mikor súlyosan sérült fiát hazaszállították, annyira megjijedt, hogy maga is a halállal vívdók.

Felülfizettek a kereskedő újak nyári multságán: Fischehr Mór vendéglős 8 K, Kummer Gyula 6 K 40 f, dr. Czinder István 6 K, dr. Klein Lajos 4 K, Fangler Mihály, Schütz Sándor, dr. Kaszter Ödön, Breisach Samu, dr. Hujós Ignác 2—2 K, Fűredi Béla 2 K 40 f, dr. Obersohn Mór 1 K 80 f, Heinrich Vilmos, N. N., Mész Gáza, N. N. 1 K 40 — 1 K 40 f, Rosenberger Lajos, özv. Szilbermann Fülöpné, Polgár N., Pásztor Ferenc, N. N. 1—1 K, Pfeiffer Henrik, Antal Béla, Hauk Ferenc, Weiler Zsigmond 80—80 f, Klein Sándor 70 f, Eisinger József 60 f, Haas Miksa, N. N. 60 f, Fürst Simon, N. N., N. N., N. N., Fleisch Sándor, N. N., Weisz Samu, Stern Mór, N. N., Schvarcz Simon, Bauer Jakab, Schvarcz Jakab, Breuer Soma, Goldgruber Adolf, Fitos Márton, N. N., N. N., N. N., Lövenstein Ignác, Steiner Lipót Tárnok, Horváth Győző, Gyarmati Vilmos 10—40 f, Borbély György 20 f, Fischer Mór kereskedő, Weisz Vilmos, Breuer Jolán 40—40 f. A felülfizetőknek ezton fejezi ki köszönetét a rendezőség.

Visszatért kivándorlók. A Finland nevű gőzös legutóbbi útja alkalmával egy csapat magyar kivándorlót szállított haza. Több zalamegyei ember is volt köztük, akik gazdag tapasztalatokkal megragadva tértek vissza az elhagyott hazába. Mielőtt eltávoztak, volt kis földjük, házuk, amelynek ára ráment az utiköltségre; ottkűnn pedig életveszélyes munkával alig tudták annyit keresni, hogy a visszautazás költségeit megtakaríthassák. Egy megtört ember szomoruan panasolta el, hogy 1000 pengővel szegényebb ma, mint a mikor elindult, mert pénzt valósággal elrabolták a lekötlen ügynökök, akiknek közvetítésével Clevelandban földet akart vásárolni.

Elvi határozat. Békés vármegye közigazgatási bizottsága, egy konkrét esetről kifolyólag kimondotta, hogy a zsidó hitközségi tanító köteles tagja a megyei általános tanító egyesületnek s ezt a határozatot a belügyminiszter is megerősítette.

Jégverés. Egyik elemi csapás a másikat éri. Jégeső, árvíz annyi kárt régen nem tettek Zalavármegyében, mint az idén. Néhány község majdnem az inség szélére jutott a jégverés miatt; másutt az árvíz pusztította el a határt. Van olyan községünk is, amelyet háromszor egymásután vert el a jég. Balatonederesen három hét alatt háromszor pusztított a vihar. Legutóbb Badacsonyan, Szigligetben és Ábrámban volt jégeső, amely a szőlőkben nagy károkat okozott.

Nyári mulatság. A zalaegerszegi munkások betegséggyógyító-egylete saját pénztára javára folyó évi június hó 26-án (vasárnap), kedvezőtlen idő esetén június hó 29-én a kaszaházi kertben aratómulatságot rendez. Belépő-díj: Tagok számára személyjegy 40 f, családjegy 80 f. Nem tagok számára személyjegy 60 f, családjegy 1 K 20 f. Kivonulás zenekísérettel délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor.

Meglopták. Osizsár Dömötör szentlőrinci lakos eladta a minap a henyei hegyen levő szőlőjét. Vevő a kialakított 270 K vételárát az eladónak ki is fizette, mellyel aztán betértek egyik koresmába, hogy magyar szokás szerint, egy kis áldomást igyjanak. Magától értetődik, hogy az áldomás-ivás szélyesebb mederben folyt, miközben eladó is, vevő is alaposan fölöntöttek a garatra. Ilyen pityókos állapotban bandukoltak a henyei hegyre, ahol a tikkasztó melegség előtt egy fá hűvös árnyékába menekültek, ahol Morpheus karjaiba dőltek. Nem sokáig aludtak az atyafiak, de elég időig arra, hogy valaki a szőlőárában kapott bankókból egy ropogós ötven koronást emeljen. Most a káros vele volt társa ellen tett panaszt az ötven koronás irányában.

Zsebtolvajlás. A sportnak ez a nemé nálunk ez időig ismeretlen volt; erről tanuskodnak legalább a rendőrség annálesi. Mert lopni lopnak ugyan hol ezt, hol azt, de zsebtolvajlásra eddig nálunk nem vetemedett még beesületes tolvaj. És megtörtént ez a hihetetlen dolog a múlt vasárnap a Baross ligetben megtartott mulatságon egy ifjával, akinek zsebjéből, mialatt szíve választottjának szerelmes szavakat sugdosott a fülébe, valaki elemelte hét koronával terhelt pénzes tárcáját. A rendőrségnek a helyszínén volt tagjai rögtön megindították a nyomozást, a gyanúsaknak látszó egyéneket figyelemmel kísérték, de eredményre nem juthattak.

A boszu édes. Egy kocsislegény drasztikus modorban állt boszút hűtlen szeretőjén. A leány már hetek óta megtagadta a találgatást a Zala menti fűzfák alatt mással turbékolta. A legény rálesett a szerelmes párra, akik az esthomályt arra használták fel, hogy a folyó habjaiban hűtsék le szerelmi hevületüket. A megcsalt szerelmes odakuszott a fűzek alá s elemelte a fürdőző ruháit. A leány s új párja vízesen és fogyatékos fürdő toalettkben szégyenkeztek haza a kertek alatt. Ruháikat másnap összekötözve megtalálták ugyanazon a helyen, ahol levetették. A kocsislegényre nem tudták a turpisságot rábizonyítani.

Tolvaj cigányok. A nekeresdi tanyán levő vándorcigányok egynehány bement a napokban Pollák Vilmos őzereshez, hogy óska ruhát vásároljanak. Mialatt egy részük alkudozott, másik része meg az eléjük rakott holmit kezdte alaposan megdézsmálni, azonban Pollák szemfüles lévén, észrevette a turpisságot, rendőrről küldött, ki esakhamar lefűlte a tolvaj cigányokat és bekísérte a rendőrségre.

Lövöldöző amazon. Két olakülvárosi asszony valami fölött alaposan összekülönbözött egymással. A szóharcot tettegesség akarta követni, miközben az egyik forgópisztolyt rántott elő s azzal ellenfelére lőtt, s ámbár nem talált, a másik hölgynek a nyíra inába szállt a bátorsága, hogy nyomban eltűnt a harc színhelyéről. A lövöldöző amazon ellen megindították a büntető eljárást.

Villámcsapás. A múlt szombat estjén városunk fölött elvonult vihar — szerencsére — nagyobb emóció nélkül múlt el; nyomot csak egy helyen, a város alsó erdején levő erdős laknál hagyott hátra. Ott ugyanis az erdőslakóházának tőszomszédságában állott egy óriási tölgyfa. Lombkoszorúja, nagy terjedelme miatt megkímélték s meghagyták azért is, mert a lakásnak a viharok ellen védelmet nyújtott. A mondott nap estjén a villám ebbe a tölgyfába sújtott és a szentanuk elbeszélése szerint, apró szilánkokká szaggatta. A rejtlenes villámást követett menydörgés olyan hatással volt az erdős családjára, hogy

valamennyien a földre estek, azonban az ijedségen kívül semmi bajuk sem történt.

A szőlők állása. Ahol az Isten haragja megkímélte a szőlőket, jó termésre van kilátás. A vármegye minden vidékéről kedvező hírek érkeznek. A tőkék szépen hoztak s a virágzás szépen, kedvező időjárással folyt le. A vegetáció legalább két héttel előbbre van, mint tavaly s így nem csak bő termést, hanem jó minőséget is remélhetünk.

Kutba fulladt. Kovács János bonczodföldi lakos ez idő szerint községbúr a minap a hegyről haza érve, 8 éves kis fiát kocsijáról leemelte, maga meg a lábás jószág után nézett. Mialatt távol volt a fiu a kut kavájára ült és ott játszadozott, miközben a kutba ezett. Kovács dolgát végezve keresni kezdte a gyermeket, de nem találta. Felkutatva az egész falut, azonban eredménytelenül, később a kuthoz ment s megdöbbenve észlelte, hogy a kut vizében egy kalap uszkál. Leszálltak, ott találták az életvidor kis fiu holttestét.

A lipiki türedőt a f. év elejétől június 21-ig 944 vendég kereste fel.

Veszedelemes harapás. Két szomszédasszony összeveszett. Hát ez nem éppen ritka eset. A szomszédok rendszerint veszekednek, különösen ha az egyiknek kerte van, a másik pedig tyukokat tart. Fekete Jánosné asszonyom tyukjai folytonosan Schvarezné, a falu egyetlen szatócsa kertjében keresték az ételmet, mert a tulajdon gazdájuk nem sokat szórt eléjük. Schvarezné legszebb káposztapalántájának elveszte feletti méltó haragjában fogott egy fadarabot, agyonütötte vele a bubost és átdobta Feketéké udvarára. Nosza futott a károsult a szomszédba s a tyuk hullájával alaposan fejbe verte a gyilkost. Ebből keletkezett az a nagy háború, amely szegény Schvareznének alighanem a gyűrűs ujjába kerül. Ez a szerencsétlen ujj dulakodás közben a szomszédasszony szájába került, aki úgy összeszorította a fogait, hogy a karikagyűrű össze lapult és szétzúzta a csontot. A sikoltozásra össze szaladt férfi nép alig tudta a két amazont szétválasztani.

Julius havi aranyárkeletpótlék. A m. kir. pénzügyminiszter, egyetértőleg a birodalmi tanácsban képviselt királyságok, országok pénzügyminiszterével, a vámilletékeknek ezüstben történő fizetésénél vagy biztosításánál a f. évi július hónap szedendő aranyárkeletpótlékot az 1882. évi XVI. t. c. 14-ik cikkére való hivatkozással 19 $\frac{1}{2}$ %-ban állapította meg.

Állategészségügy. A földművelésügyi miniszteriumhoz beérkezett hivatalos adatok szerint június hó 19-én vármegyénk területén 1 községben takonykór és bőrféreg, 14 községben ivarszervi hólyagos kiütés, 3 községben rühkór, 23 községben sertésorbáné és 48 községben sertésvész volt.

Vetőmagvak ára Mauthner Ödön budapesti magkereskedő értesítése szerint Budapestben nyers áruért 50 kilogrammonként: vörös here 52—58 K, lucerna 53—58 K, muharmag 9—9 $\frac{1}{2}$ K, cukorcirók 9 K, mustármag 8 K, pohánka 9 K, spergula 12 K.

„A Magyar Hirlap“ immár tizennégy esztendő óta multra tekint vissza. Mozgalmas és sikereken gazdag volt ez a mult. S e sikereken kívül a „Magyar Hirlap“ elismert tekintélyének a forrása kezdettől fogva az: hogy függetlenségét mindenkor megővta. A „Magyar Hirlap“ ennek a függetlenségnek az alapján állandóan fölbe helyezkedett egy a pártfégyelemnek, mint az egyesek befolyásának. Véleményét minderről szabadon és bátran nyilváníthatja, mint az igazságnak harcosa és őre. A „Magyar Hirlap“ politikája magyar és függetlenül szabadelvű. Minden szereplésének a gerince az, hogy a magyarság komoly érdekeiért küzd; azokat kivívni és megvédeni segít. Ezeréves alkotmányunknak fáradhatatlanabb és éberebb őre nincs, mint a „Magyar Hirlap“, amely társadalmi téren is egyedül közérdek harcosa. A polgárjogok kiterjesztése, a jogos magyar szempontok legteljesebb érvényre juttatása egyképen feladata a „Magyar Hirlap“-nak. Az országos, magyar nyelvű befektetéseket, mint a munkás kezek milliónak a foglalkoztatását s egyszersímd rendszeres és biztos boldogulásnak fötényezőjét, a mai kormánnyal szemben is szívós kitartással követeli s készíti elő a „Magyar Hirlap“. Rovatait általában elsőrangú munkatársak írják. Politikai cikkei kiváló politikuskok tollából valók,

akik közt állandóan szerepel hirnevész hazánkfia Türr István is és Hertzka Tivadardr. főszerkesztő, az európoszerte ismert közgazdasági szaktekinetly. Hirrovatai a legjobbak, minőket a mai előrehaladt újságírás adhat. A legmagasabb tanulmánytól a kacagtató tréfás cikkig mindent közöl hasábjain a „Magyar Hirlap“, napról-napra. Szépirodalmi részét a magyar iró gárda legjelesebbjei látják el magas színvonalu közleményekkel. Sok oly kedvezményben részesíti előfizetőit a „Magyar Hirlap“, amelyek páratlanok a magok nemében. Ezek a következők: A Magyar Hirlap regénytára. Január havában új, érdekes irodalmi vállalat indult meg, amelynek címe: A Magyar Hirlap regénytára. Ez a vállalat minden hónapban egy-egy kötetet ad ki, a legkiválóbb magyar és külföldi irók műveiből. Egy kötetnek az ára egy korona husz fillér, az egész évfolyamra pedig tizenkét korona az előfizetési ár. A Magyar Hirlap előfizetői azonban a regénytár összes kiadványait havonkénti megküldéssel teljesen ingyen kapják meg azokra a hónapokra, midőn az előfizetők sorában szerepelnek. A postai szállítási költségeit a „Magyar Hirlap“ viseli. Ujonnan belépő előfizetőknek, kik félévi előfizetést, 14 koronát egyszerre küldik, megküldik díjtalanul regénytárunk eddig megjelent hat kötetét. Kedvezményes áron kapják a Magyar Hirlap előfizetői az Ország Világ díszesen illusztrált, kitűnő hetilapot és pedig a Magyar Hirlap-ot és Ország Világ-ot együtt negyedévre 9 korona 50 fillérért. A Divat Szalont, a legjobb magyar divatlapot negyedévre 2 korona kedvezményes áron rendelhetik meg a Magyar Hirlap előfizetői. Szerkesztői úzenetek. A szerkesztői úzenetek rovataiban a Magyar Hirlap előfizetőinek kérdéseire pontos és szakszerű felvilágosításokat ad. Előfizetési ár: A Magyar Hirlapingyen könyvajándékkal 1 hónapra 2 korona 40 fillér, negyedévre 9 korona, félre 12 korona. Mutatványszámot kívánatra szívesen küld a „Magyar Hirlap“ kiadóhivatal a V., Honvéd-utca 10.

A nagy háboru. Páratlan művészi értékű diszművel fogja meglepni előfizetőit az Egyetértés; a most folyó japán-orosz háboru történetét írja meg és művészi képekkel ékesítve a nagy háboru címmel kiadja. E pompás albumot az Egyetértés minden előfizetője ingyen megkapja s mint az orosz világhatalom összeomlásának hiteles történetét, könyves szobája díszhelyére fogja állítani. E rendeltetésnek megfelelően a mű külsőleg is fényes kiállításban jelenik meg és egy a könyvnyomtató, mint a könyvkötő ipar remeke lesz. Az Egyetértést e pompás ajándékunk kívül kiválóan ajánlja hazafias és minden ízben nemzeti politikájára, melynek irányára nézve csak annyit mondunk, hogy valamin a függetlenségi pártnak, azonképen az Egyetértésnek is, Kossuth Ferenc a vezére. Az Egyetértés a függetlenségi elveket szolgálja közel negyven esztendeje és szolgálja fogja a jövőben is, mindaddig, amig diadalra jutattja. Az Egyetértés az elmúlt négy évtized alatt a magyar középosztály vezérlapjává küzdötte fel magát, mely óriási terjedelménél fogva abban a helyzetben van, hogy mindennap kielégítse a gazda, kereskedő s az iparos osztályon kívül minden olvasójának érdekeit. Ennek közzohaeti páratlan elterjedését, s valamin olcsó előfizetési díjainak, amely negyedévre 10 korona. Lelkes, tisztviselők, tanárok, tanítók, jegyzők, honvédkatonatisztek, körörorvosok ellenben 7 koronáért kapják kedvezményes árbán.

Nyári vasuti menetrendünk május 1-től: Zalaegerszegre érkezik a) Bobáról 8 ó. 39 p. reggel, 5 ó. 45 p. délután, 9 ó. 47 p. este; b) Csáktornyáról 9 ó. 15 p. reggel, 8 ó. 24 p. este; Zalaegerszegről indul a) Bobára 5 ó. 54 p. reggel, 9 ó. 29 p. délelőtt, 4 ó. 12 p. délután; b) Csáktornyára 4 ó. 59 p. reggel, 5 ó. 50 p. délután. Heielyi közlekedés Zalaegerszeg és Szentiván között. Zalaegerszegről indul Szentivánra 6 ó. 10 p. reggel, 11 ó. 54 p. délelőtt, 2 ó. 33 p. délután, 5 ó. 09 p. délután, 9 órákor este. Zalaegerszegre érkezik Szentivánról 7 ó. 57 p. reggel, 2 ó. 01 p. este, 4 ó. 48 p. délután, 7 ó. 52 p. érekor este. Zalaszentivánról indul Nagykanizsa felé: 6 ó. 47 p. reggel, 12 ó. 40 p. délután, 3 ó. 55 p. délután, 6 ó. 03 p. délután (vegyes vonat), 9 ó. 54 p. este (gyorsvonat), 2 ó. 21 p. éjjel. Zalaszentivánról indul Szombat hely felé: 5 ó. 16 p. reggel (gyors vonat), 7 ó. 24 p. reggel, 1 ó. 29 p. délután (gyorsvonat), 3 ó. 13 p. délután, 7 ó. 20 p. este (vegyesvonat), 2 ó. 17 p. éjjel.

Menyasszony selyem 60 krajcártól 11 forint 35 krajcárig méterenként mindenféle színben. Bérmentve és már **elvámolva**, házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény postafordultával. **Henneberg selyemgyára** Zürichben.

Piaci árak a legutolsó hetében 50 kilogrammonként.

	minőség	szélesség	Kor.-161	Kor.-18
búza			15.80	—
rozs			11.20	—
árpa			10.60	—
zab			10.50	—
lőher			—	—
bükköny			—	—
tengeri			10.60	—
fehértab			—	—
tarkabab			—	—
burgonya			—	—

Nyilt-tér. *)

Rohitschi „Tempel“-forrás vize
 — étvágyat csinál. —
 — elősegíti az emésztést, —
 — irányítja az anyagcserét. —

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
 Társszerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Zsir eladás.

Háziasan kezelt kitűnő minőségű

ikra zsír

kapható kicsinyben 78 krajcárért,
 50 kilogrammon feletti mennyiségben 75 kr-ért

Dergács Gyula

mészáros és hentesnél
 — Zalaegerszeg, Körömdi-utca. —

Pályázati hirdetés.

Zalavármegye nemesi pénztári és alapítványi választmányának kezelése alatt álló Gáspár Vilmos-féle alapítványi, évi 200 koronás üresedésben levő ösztöndíjért a pályázati kérvények a választmányhoz Zalaegerszegre ezimezve 1904. évi augusztus hó 5-éig beadandók.

Ezen ösztöndíjat csupán zalavármegyei illetőségű műegyetemi hallgatók, községi illetőségük igazolása és lecke könyvük bemutatásával nyerhetik el.

Zalaegerszeg, 1904. június 24.

A nemesi választmány.

Bécsi tisztító-intézet

Bécs, II/6. — Telefon 19.294 sz.
 Kaisermühlendamm 89/91.

- I. osztály.**
 Vegytani tisztító-intézet férfi-, női- és gyermek-ruhák számára.
- II. osztály.**
 Ruhák festése (szétbontva vagy szétbontás nélkül).
- III. osztály.**
 Szőnyegek, butorok és szoba díszítékek tisztogatása.
- IV. osztály.**
 Gőzmosás.
- V. osztály.**
 Finom tisztítás.
- VI. osztály.**
 Függönyök s csipkék mosása és festése.
- VII. osztály.**
 Diszítési osztály.
- VIII. osztály.**
 Kesztyűk, bálai cipők, finom bőrányagok tisztítása és festése.
- IX. osztály.**
 Mindennemű ékszer-tollak tisztítása és festése.
- X. osztály.**
 Impregnáló intézet mindennemű vízhatlan és tűzálló anyagok számára.

Kisebbit javítások ingyen, nagyobbak mérsékelt áron teljesítenek.
 Legközelebbi felvételi hely Zalaegerszegen **Weiser** és **Pollák** kereskedésében.

Amerikába

135 korona
 mérsékelt áron lehet harmadik osztályon

Bécsből Antwerpenen át

New-York, Philadelphiába

utazni, beleértve az ellátást.
 Ezen mérsékelt ár mellett való felvétel végett az utasok 20 K előleget tartoznak küldeni e címre:

Red Star Line
 Bécs, Wiedner Gürtel 20.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel van szerencsém értesíteni a t. közönséget, hogy gépjavitó műhelyemet tetemesen nagyobbítva, **Zala-utca 15. szám és templomalj utca**, Kummer kávéház szomszédságába, Heinecz János ur házába helyeztem át. Azon kellemes helyzetben vagyok, hogy tisztelt megrendelőimnek bármilyen gépjavitásnál a **legpontosabb és leggyorsabb** munkámmal szolgálhatok és ujonnan épült nagy műhelyemben a legújabb szerkezetű segítő gépeket (szerszám) rendeztem be.

Különösen felhívom a malomtulajdonos urak figyelmét a legújabb Gáncz-féle

rovátkoló és csiszoló gépemre,

mellyel 6 késsel szakszerűen, egyetlen, pontos henger rovátkolásokat elfogadok **jótállás mellett**. Hengerek az érkezéskor azonnal munkába vétetnek s mivel 2 gépem is üzemben van, lehetőleg gyorsan elkészítenek.

Árjegyzéket kívánatra díjmentesen azonnal küldök.

Becses megrendeléseket kérve, kiváló tisztelettel

VARGA GYULA
 géplakatos — gépész.

Pályázat könyvelő gyakornoki állásra.

A Zalavármegyei Takarékpénztár Részvénytársaság

könyvelő gyakornoki állásra

pályázatot hirdet.
 Az állás f. 1904. évi augusztus hó 15-én foglalandó el; a megválasztott hat heti alkalmazás után havi ösztöndíjban részesül.

A sajátkezűleg írt s okmányokkal felszerelt kérvények f. 1904. évi július hó 15-ig az intézet igazgatóságához beadandók.

Zalaegerszeg, 1904. június 23.

Az igazgatóság.

Szabó üzlet.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy **Zalaegerszegen a Kazinczy-téren**

férfi szabó üzletet

nyitottunk.

Számos éveken át Bécsben, Berlinben és a külföld több fővárosában szerzett tapasztalataink folytán a modern műszabászat minden ágában teljes szakképzettséggel bírván, képesek vagyunk a mai kor igényeinek megfelelő civil, katonai és papi öltönyt, a becses megrendelések szerint, bármiféle bel- és külföldi szövetekből jutányos áron, kifogástalanul elkészíteni és pontosan kiszolgáltatni.

Szaktudásunkat illető képzettségünkre és az irántunk való bizalom kegyes megnyilvánulására a vonatkozólag bátrak vagyunk megérteni, hogy Ő cs. és kir. Fensége József főherceg ur titkári hivatalának folyó évi június 15-én kelt 1959/1904. szám alatt iktatott becses értesítése szerint Ő fensége a saját magas személye részére nálunk megrendelést eszközöltetni kegyes volt.

Mély tisztelettel

Indra és Gáspárics

papi-, katonai- és polgári öltöny készítőik.

Ügyvéd urak figyelmébe.

Az ügyvédi teendőinkben jártassággal bíró 27 éves **irnok**, aki a horvát nyelvet is beszéli s szép írással bír, valamely ügyvédi irodában állandó alkalmazást keres. Szíves ajánlatok **Ungár Vilmos** Csehi (u. p. Felsőszemenye) címre kéretnek.

930/a. 904. sz.

Hirdetmény.

A II. közúti kerület kir. felügyelője az 1904. évi június 14-én kelt 163/904. számú rendeletével a pozsony—varasdi állami közút 216-, 217 és 221—222. km. szakaszán levő 43, 45. és 53. számú fahidak javítását 7229 K 72 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkák kivételének biztosítása céljából az **1904. évi július hó 16-ik napjának d. e. 10 órájára** a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhívának, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Zalaegerszeg, 1904. június 17.

A zalavármegyei m. kir. államépítészeti hiv.

Somatose
oldható húsfelhárny
a hús tápanyagát tartalmazó
mazsa (tojásfehérnye és
só) majdnem teljesen
hőnyen oldható for-
alokban,
a lehető legjobb
erősítő szer
gyenge, a táplálkozásban
viszamaradt egyéneknek,
mellbetegnek, idegbe-
geknek, gyomorbeteg-
nek, gyermekgyasoknak,
angol kórban szenvedő
gyermeknek, gyógyulók-
nak stb., stb.,

Vas-Somatose
alakjában különösen
sápkórban
szendvedőknek orvosi-
lag ajánlva.
Somatose nagy mértékben
emeli az étvágyat.
Kapható minden gyógyszer-
tárban és drogeriában.
Csak eredeti csomagol-
olásban valódi.

Festékgyárak ez előtt
Bayer Fr. és társa, Elberfeld.

Egy jó házból való fiu
tanoncnek felvétetik
UNGER ANTAL könyvnyomdájában
= **Zalaegerszegen.** =

Eladó kocsi.

Egy jó karban levő nyitott, a kor igényeinek megfelelő kocsi **eladó.**

Megtekinthető **TAKÁCS ANTAL** kocsi gyártónál Ujváros-utcában.

ad. 751/kig. 1904.

ÁRVERÉSI HIRDETÉMNY.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsa, a képv. testületnek 1904. évi május 28-án hozott 751/904. számú véghatározata alapján közzé teszi, hogy a város tulajdonát képező, a zalaegerszegi 188. sz. tjkben 1301. hrsz. alatt felvett 1120 négyzet öl rét a Zala-közben, továbbá 1870. hrsz. a. 662 négyzet öl a gévahegyi dűlőben fekvő szántó **1904. évi július hó 3-án délelőtt 10 órakor** a városház kistanácsstermében nyilvános árverésen elfognak adatni.

1. Kikiáltási ára az 1301. hrsz. alatti rétnek 672 (hatszázhetvenkét) korona, az 1870. hrsz. a. szántóföldnek 198 (százkilencvennyolcz) korona.

2. Tartoznak árverezők bánatpénzül az árverés megkezdése előtt az árverést vezető polgármester kezéhez a kikiáltási ár 10%-át letenni, a vételért pedig az adásvételnek végérvényes jóváhagyása után 30 nap alatt a városi pénztárba hiánytalanul befizetni, a melynek megtörténte után vevő a megvett ingatlanok birtokába lép, az időtől huzza hasznait s viseli terheit is.

3. Eladó város az ingatlanok tehermentes átadásáért szavatol.

4. Az adásvétel vevőre nézve az árverés befejeztével azonnal, eladó városra nézve pedig csak jogerős jóváhagyás után válik kötelezővé.

5. Az adásvételből eredő mindennemű bélyeg, bekeblzési s átruházási illeték vevőt terheli.

Zalaegerszegen, Zalaegerszeg r. t. város tanácsának 1904. évi június 15-én tartott üléséből.

Németh Elek
h.-polgármester.

Egy jó családból való 2—3 középiskolaiat
végzett 14—15 éves fiu

tanulóul

azonnal felvétetik

Fangler Mihály

fűszerkereskedésében Zalaegerszegen.

TARCSA gyógyfürdő Vasvármegyében.

Glaubersó tartalmu szénsavdús vasforrások.

A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő- és ásványvíz, valamint vasláp-fürdők. Kellemes hűvös éjszaki; a kényelem minden igényeinek megfelelő olcsó lakások; villanvilágítás, 4 jó vendéglő, gyógyszer-tár, naponta 2-szer zene; szép kirándulások. A női szervenek bántalmái, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szervenek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Évad május 22-től szeptember végéig.

Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 15-től szeptember végéig tejemesen olcsóbb árak. Felvilágosítással szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdő-igazgatóság. Állandó fürdőorvos Dr. Barta Kornél v. tanársegéd. Tarcsai Károly-forrás különösen mint óvszer járvány esetén kitűnő ivóvízül ajánlható. Megrendelések Tarcsafürdő igazgatóságához intézendők és Budapesten Édeskuty L. cs. és kir. udvari szállítóhoz (V. Erzsébet-ter 8.) Vidéki városokban és nagyobb helyeken minden ásványvíz kereskedésben és jobb fűszerüzletben kapható. Vasúti állomás, posta és távirat helyben. Budapestről és Győről naponta Tarcsafürdő feliratu közvetlen i. II-os osztályu kocsik közlekednek oda-vissza.

A „Kávé király”-hoz

A ki nagyon jó zamatu s illatu kávét kedvel, az csakis „**Király kávét**” vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy még eddig nem létezett módszer szerint van pörköltve.

Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávét nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb cikk, melyből a finom zamatu s illatu azonnal elillan, valamint minden izt s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávét lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postaállomásra bérmentve, utánvétellel a következő árban:

1 kgros doboz . . .	4 K 80 f
2 „ „ „ . . .	9 K — f
4 „ „ „ . . .	17 K 20 f

Ezen különleges pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postaállomásra.

1 posta csomag 5 kgr. legf. Cuba	K 13-50
1 „ „ 5 „ „ Ceylon	„ 12 —
1 „ „ 5 „ „ Jamaica	„ 11-20

BIRÓ és TÁRSA

a „Kávé király”-hoz.

Budapest, VI. Teréz-körút 2/a—b.

A „Kávé király”-hoz

**BRÁZAY FÉLE
SOSBORSZESZ**

SOSBORSZESZ

**NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA**
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKELVE VAN!

ÁCS IMREépület- és műlakatos
ZALAEGERSZEGEN.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy néhai Horváth Ferencnek a **Fürdő-utca 2. sz. a.** elhelyezett

lakatos üzletét és takaréktűzhely raktárát átvettem.

Bizva úgy az épület, valamint a műlakatoság terén szerzett tapasztalatomban, hogy a nagyérdemű közönség minden kívánalmának megfelelni képes leszek,

szives pártfogást kérve vagyok

kitűnő tisztelettel

ÁCS IMRE.

2401/P. 1904. szám.

Hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi vásártér kibővítése végett kisajátított a zalaegerszegi 253. sz. telekjegyzőkönyvben 2356/a. hrsz. a. Guttmann János és neje Steiner Zsófia nevének álló 802 négyszögöl, a 2988. sz. telekjegyzőkönyvben 2356/b. hrsz. a. Faragó Béla nevének álló 153. négyszögöl, az 1395. sz. tjkvben 2365. hrsz. a. Kovács György és Kovács Rozália Biba Károlyné nevének álló 499 négyszögöl, a 2960. sz. tjkvben 2366. hrsz. a. Hóbor Jánosné nevének álló 473 négyszögöl, az 1550. sz. tjkvben 2367. hrsz. a. Mészáros Ignác nevének álló 454. négyszögöl, a 2277. sz. tjkvben 2368/b. hrsz. alatt dr. Zarka Zsigmond és neje Dervaries Malvin nevének álló 652 négyszögöl, a 2345. sz. tjkvben 2368/a. hrsz. a. dr. Zarka Zsigmond és Zarka Julia nevének álló 653 négyszögöl, a 728. sz. tjkvben 2369. hrsz. a. Jakab Karolin férj. Kozáry Lajosné nevének álló 1330 négyszögöl, az 1917. sz. tjkvben 2370. hrsz. alatt kiskoru Vöczkőndy István és Imre nevének álló 1351. négyszögöl, a 2165. sz. tjkvben 2371. hrsz. a. Kovács Anna Mészáros Ignác nevének álló 610 négyszögöl, a 2100. sz. tjkvben 2372. hrsz. a. Hermann László nevének álló 239 négyszögöl, az 1848. sz. tjkvben 2373. hrsz. a. Hermann László és neje Németh Julianna nevének álló 408. négyszögöl, az 1917. sz. tjkvben 2374. hrsz. a. kiskoru Vöczkőndy István és Imre nevének álló 1158 négyszögöl, a 2772. sz. tjkvben 2375. hrsz. a. Rigó Erzsébet férj. Németh Ignác nevének álló 505. négyszögöl, a 188. sz. tjkvben 2356., 2377., 2378. és 2380. hrsz. a. Zalaegerszeg város nevének 23785 hold 201 négyszögöl, az 1258. sz. tjkvben 2381. hrsz. a. dr. Fürst János, dr. Fürst Béla, Fürst Hedvig Lackenbach Ferenéné és Fürst Rozália Politzer Ignác nevének álló 774 négyszögöl, a 2063. sz. tjkvben 2382/b. hrsz. a. Óri Pál kiskoru nevének álló 360 négyszögöl, a 793. sz. tjkvben 2382/a. hrsz. a. Óri Pál kiskoru nevének álló 359 négyszögöl, a 3186. sz. tjkvben 2383. hrsz. a. Óri Pál kiskoru nevének álló 429 négyszögöl és a 2549. sz. tjkvben 2384/a. hrsz. a. Varga György és neje Hegyi Katalin nevének álló 1401. négyszögöl területre nézve az 1881. évi XLI. t.-cikk 46. §-a értelmében a kártalanítási eljárást megindítván, a tárgyalásra határidőül 1904. évi július hó 1 napjának délelőtt 9 óráját Szirmay Béla kir. törvényszéki bíró hivatalos helyiségébe kitűzte, mikorra a kisajátított Zalaegerszeg rendezett tanácsú város közönségét a polgármester által, továbbá a kisajátítási összeírásban foglalt tulajdonosokat, úgy a többi összes telekkönyvi érdekeltet, valamint a távollevők és ismeretlen tartózkodásuak részére ügygondnokul kirendelt dr. Jámbor Márton zalaegerszegi ügyvédet megidézte.

Felhívja a törvényszék az ismert és ismeretlen érdekeltet, hogy a tárgyaláson annyival is inkább megjelenjenek, mert elmaradásuk a kártalanítás tárgyában a határozat hozatalát nem gátolja és hogy az egyéni külön értesítésnek elmaradása, vagy a tárgyalásról való elmaradás miatt igazolásnak helye nincs.

Zalaegerszeg, 1904. május hó 29.

Sztaniszlavszky Adolf
elnök.Galló István
t. jegyző.

Kiadó lakás.

A Körmenyi-utcában

— Ritscher-féle házban —

ujjonan átalakított egy emeleti 4 szobás és egy földszinti 3 szobás lakás a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel együtt azonnal

➔ kiadó. ➔

Bővebbet a háznál.

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál **vászon és pamut ruhaneműk mosására, a Schicht által újonnan feltalált**

mosó kivonatot,

„Asszonydicséret“

védjegy,
a ruha beáztatására.

Előnyök:

1. Az eddig szükséges volt mosási időt a félre csökkent.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztább, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alatt jegyzett cég kezeséget vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosásénál.

Nélküldözhetlenné válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

— Mindenütt kapható. —

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

jeggyel

legjobb, legkiadósabb és ennélfogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkatrésztől mentes.

..... Mindenütt kapható! .....

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

Köhögésben

szenvedő

kisértse meg a köhögést csillapító és kellemes ízű

Császár Mell-bonbont.

2740 hatóságilag igazolt bizonyítvány szól mellette és hogy sikerrel használható köhögéskor, katarrusnál és elnyálkásodásnál. Kapható 20 és 40 filléres csomagokban Schmidt Győző zalaegerszegi cukrásznál.

Tüzifa eladás.

Jó minőségű, száraz két éves cser

hasábfát

erdei ölenként 22 koronáért Zalaegerszegre házhoz szállít

Tökéssy Ernő

földbirtokos, Besenyő.

Pénzt, sok pénzt.

havonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül.

Küldje be címét E 473 jellege alatt a következő címre: Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim, Meerfeldstr.

Fernolendit

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.

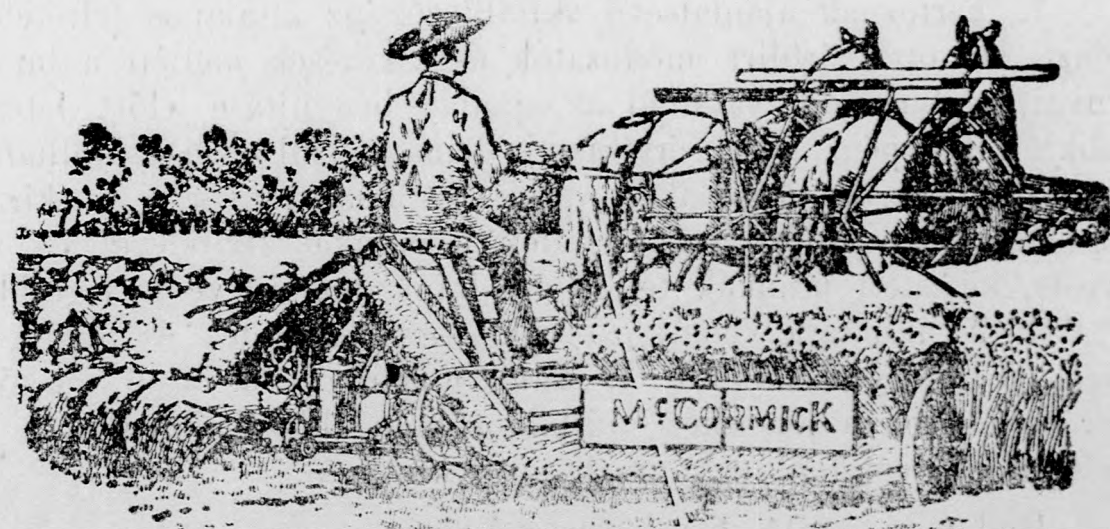
cipő fénymáz, a világ legjobb fénymáza és Glanzcrème világos cipők számára legszébb fényt adnak és megtartják a színt **állandóan**. Sárga vagy barna bőrből készült foltos cipők **Lyosin** alkalmazásával egész új szintet kapnak.

Alapítattott 1812.-ben. **Gyárraktár Budapesten, V. Lipót-körut 24.** A levelek Bécsbe ill./i. intézendők. A mosáshoz **Brunnen-szappan** veendő.

McCormick Harvesting Machine Company (Chicagói aratógépgyár.)

KNEDHT J. E., igazgató.

Budapest, V. Váci-ut 30.

Katalogusok
ingyen és bérmentve.Felvilágosításokkal
Készséggel szolgálunk.

Gyártmányok: Kéveketőgép, „Daisy“ marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manilo“ kéveketőfonál gyártmányai.

Évi gyártmány 362.000 gép.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT NELLEMESES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Kifőzés.

Jó házi koszt kapható egy családnál.
Urak részére jutányos abonement.
Családok részére ebéd és vacsora
kihordásra jutányos árért.
Cim Unger Antal nyomdájában.

Új pék üzlet.

Értesítem a t. közönséget, hogy
a Körmenyi-utcában, a **Nagy Károly-**
féle házban

pék üzletet

nyitottam. Minden igyekezetemmel
azon leszek, hogy a vevő közön-
ség igényeit, úgy a **sütemények**
jóságára mint árára nézve teljesen
kielégítsem.

A tisztelt közönség szives párt-
fogását kéri

NAGY IMRE.

„MAYER” gépgyár

vas- és fémöntőde részvénytársaság **SZOMBATHELY.**

Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.

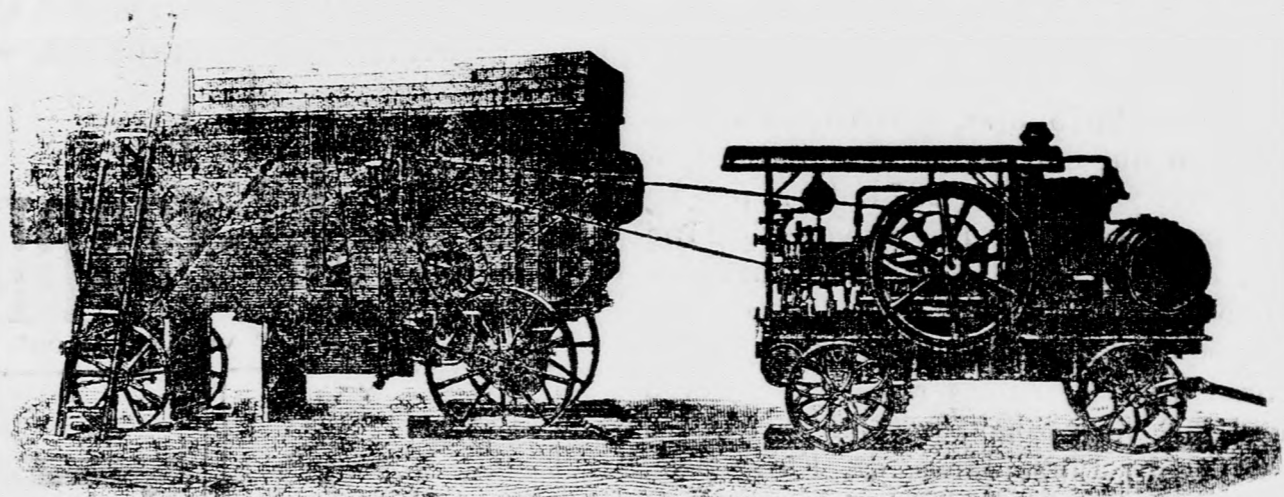
Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, ^{kitűnő} ^{szerkezetű} Benzin- és szivó-gázmotorokat ²⁻⁵⁰ ^{lóerőig}

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb üzem!

Tűzveszély kizárva!

Malomépítéssel: Új hengerek, minden e szakmába vágó gép gyártása. Teljes má-
malmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkezetű **csavaros** és **szabadalmazott víznyo-**
masu borsajtók.

Osborne D. M.-féle világhírű **amerikai arató és kaszáló gépek** magyar-
országi kizárólagos képviselősege.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve Kivánatra minden szükségletre külön költségvetés.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY.

A csáktornyai állami tanítóképző intézet elhelyezésére szolgáló épület kibőví-
tése alkalmával teljesítendő és összesen 128.189 korona 79 fillérrel előirányzott föld-, kő-
műves-, elhelyező-, kőfaragó-, vas-, ács-, cserépfedő, bádogos-, burkoló-, padozati-, asztalos-,
lakatos-, mázoló-, üveges-, kárpitos-, szobafestő-, kályhás- és tőzeg árnyékszék berendezési
munkák elkészítése, illetőleg szállítása iránt a következő feltételek mellett nyilvános árlejtés
hirdettetik:

1. Az árlejtésben részt vehetnek mindazon szakértő hazai iparosok vagy vállalkozók, kik üzletük gyakorlására
hatósági engedéllyel bírnak.
2. **Ajánlat az összes munkákra, egyes munkacsoportokra, vagy pedig egyenkint külön-külön is tehető.**
3. A munkákra vonatkozó munka kivonatok és ajánlati minták vállalkozóknak rendelkezésre bocsátatnak és
kötelesek abba egységeiket beiktatni, a végösszegeket pedig úgy számjegyekkel, mint betűkkel kiírni. Csakis azon aján-
latok fognak figyelembe vétetni, a melyek a kiszolgáltattott eredeti ivenek tételnek.
4. Később érkezett, távirati uton küldött, vagy pedig utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.
5. Az 1 koronás bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok legkésőbb **folyó évi Julius hó 11-ike déli**
1 óráig a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium segédhivatali főigazgatójánál (V. Hold-u. 16.) nyújtandók be.
6. A beadott ajánlatok a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium kebelében **folyó évi Julius hó 12-ikén**
déli 11 órákor (V. Vadász-u. 33. III. 13) nyilvánosan felbontatnak.
7. Tartoznak ajánlattevő vállalkozók az általános feltételek 6. §-a szerint az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő
bánapénzt az ott körülírt módozatok és kikötések mellett a budapesti IX. ker. m. kir. állampénztárnál, vagy pedig a
csáktornyai m. kir. adóhivatalnál az ajánlat benyújtása előtt letenni és az erről szóló nyugtát az ajánlathoz csatolni.
Ajánlatokhoz készpénz, vagy értékpapír bánapénzül nem csatolható.
8. Fentartja magának a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter azon jogot, hogy ajánlattevő vállalkozók közül
a jutányosság szem előtt tartása mellett a munka kivitelével és végrehajtásával azt a vállalkozót bizza meg, ki a jól
és helyesen készített munkák teljesítése iránt már eleve is legtöbb biztosítékot nyújtani képes.
9. A munkára vonatkozó különleges feltételek és tervek **Herczeg Zsigmond** és **Baumgartner Sándor** építészeknél
(Budapest, VIII. Köztemető-út 4. szám) naponta d. u. 3—6 óra között megtekinthetők, ugyanott fognak az ajánlati minták
és munkakivonatok a jelentkező vállalkozóknak kiszolgáltattani. A műszaki műveletek másolati példánya a megyei kir.
államépítészeti hivatalnál ugyancsak megtekinthető.

Budapest, 1904. évi június hó 9-én.

A vallás- és közoktatásügyi magyar királyi minisztertől.